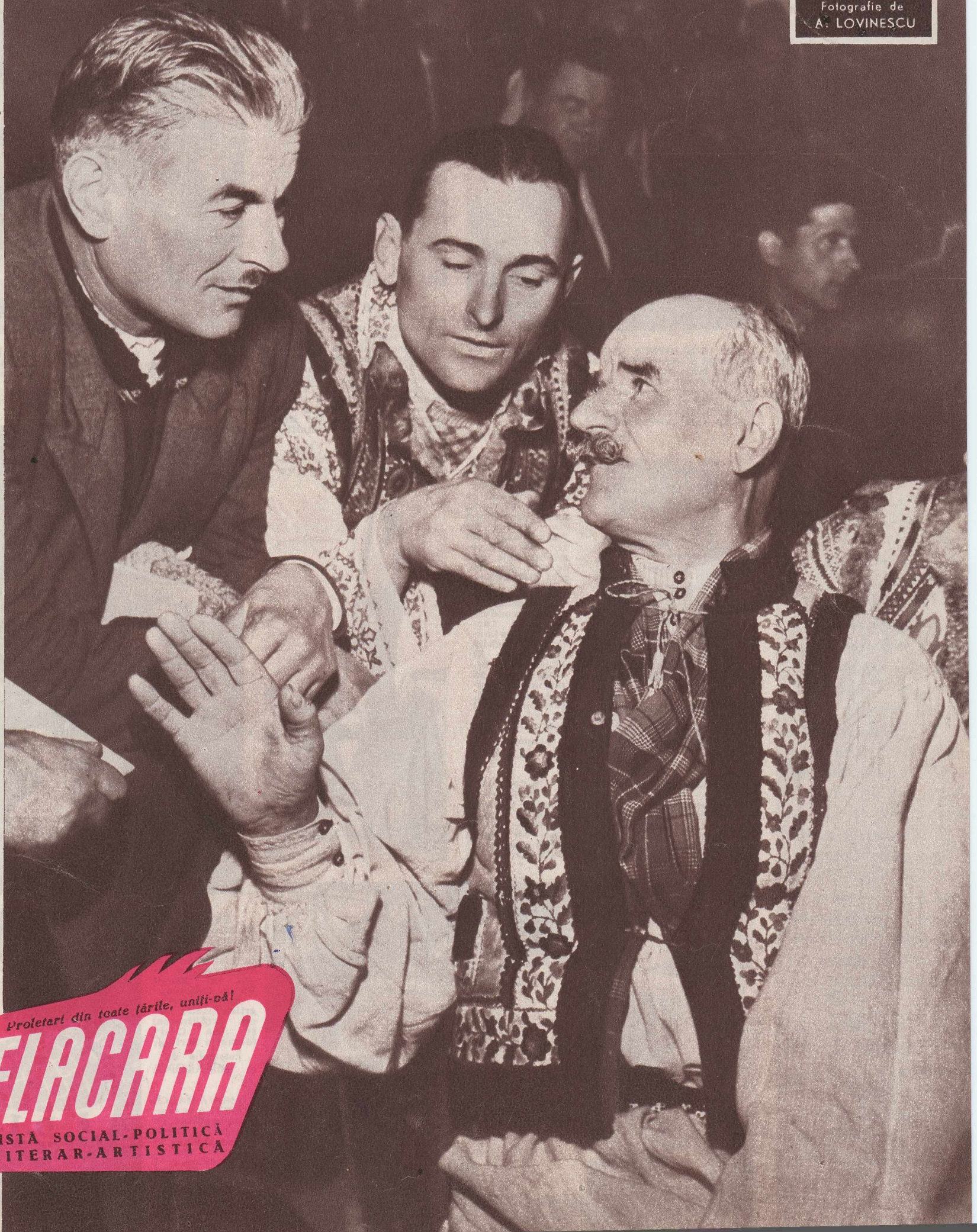

Nr. 15 (151)
Anul VII
12 aprilie 1958

La sfat pentru
belșugul de miine
(pag. 3-4)

Fotografie de
A. LOVINESCU

Proletari din toate țările, uniți-vă!
FLACARA
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

În acest număr:

PRIVIȚI CU NOI

g. 5-6 — Farfuria contra stăchînii — reportaj de P. Urseanu.

g. 7 — Un șlagăr minciinos... și un veto universal! — de Al. Girneală.

g. 8-9 — Nunta Mădălinei — de Eusebiu Cănilar.

Poezii de Dragoș Vicol și Ion Brad.

g. 10 — Cum doriți să arate repertoriul viitoarei tagiuni? — interviu cu scriitorul Nicolae Tăutu,

directorul de teatru Chișinău, Economu și actorul Iulian Cazaban.

g. 11 — Cîteva mărturii dintr-o mie — fotoreportaj.

g. 12-13 — Oameni și minarete — note de drum din Turcia, de Dumitru Corbea.

g. 14-15 — Viață, nu noapte atomică!

g. 16-17 — Jos rebutul! — fotoreportaj de A. Lovinescu și B. Suru.

g. 18-19 — 16.000.000 — reportaj de C. Baciu.

Te văd, te văd!

g. 20 — Scriitori și cărți: Reportaj la „Hotarul soarelui” de Traian Stoica și

„Îndrăgostit de Dunăre și de oamenii ei” de V. Savin.

g. 21-22 — Fănică și naiul — reportaj de Viorica Filipoiu.

g. 23 — Un critic și un înțelept de pe vremuri: Cilibi Moise — de I. Peltz.

g. 24 — Din tainele hidrologiei; filatelie; popularitate.

g. 25 — La ordinea zilei — caricaturi de Rik Auerbach.

g. 26 — Sport.

g. 27 — În jurul globului.

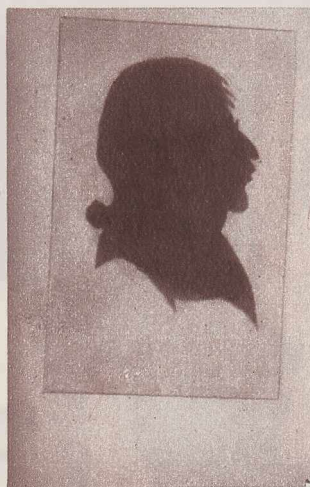
g. 28 — Vizita delegației guvernamentale a R.P.R. în Birmania și R.P. Chineză.

LA BIBLIOTECA ACADEMIEI R.P.R. s-a amenajat o sală utilată cu aparate speciale pentru lectura microfilmelor.

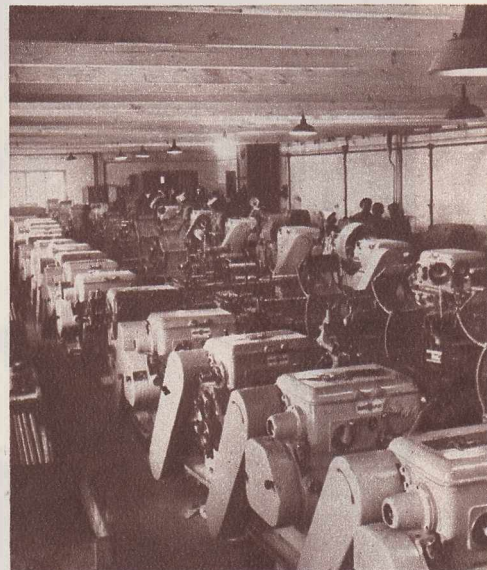
Cu ajutorul acestor aparate (vezi fotografia) se vor putea citi periodicele vechi românești, apărute între 1820 și 1850, vechi manuscrise românești și alte lucrări prețioase care, în scopul conservării lor, au fost microfilmate.

Fotografie de A. LOVINESCU

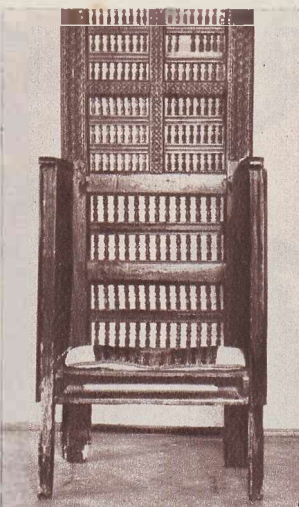
„FOAIE DE TÎRG” — așa se numeau folie volante pe care erau tipărite profilurile (siluetele) lui Horia, Cloșca și Crișan, eroii răscoalelor de la 1784, și care erau vîndute la târgurile de țară din vremea aceea. Mulți țărani cumpărau profilurile și le păstrau ascunse în dosul icoanelor, de unde le scoteau în mare taină, spre a evoca momentul răscoalei lui Horia, atât de plin de semnificații pentru ei.

În fotografie: o „foaie de tîrg” cu silueta lui Cloșca, aflată în colecția dr. Alexandru Culcer, din Cluj.

UN NOU LOT DE STRUNGURI ROMÎNEȘTI. Calitatea strungurilor fabricate la uzinele „Iosif Rangheț” din Arad s-a făcut de mult cunoscută și peste hotarele țării noastre.

În fotografie: se face ultima revizie la un nou lot de 80 de strunguri de tipul S.3.

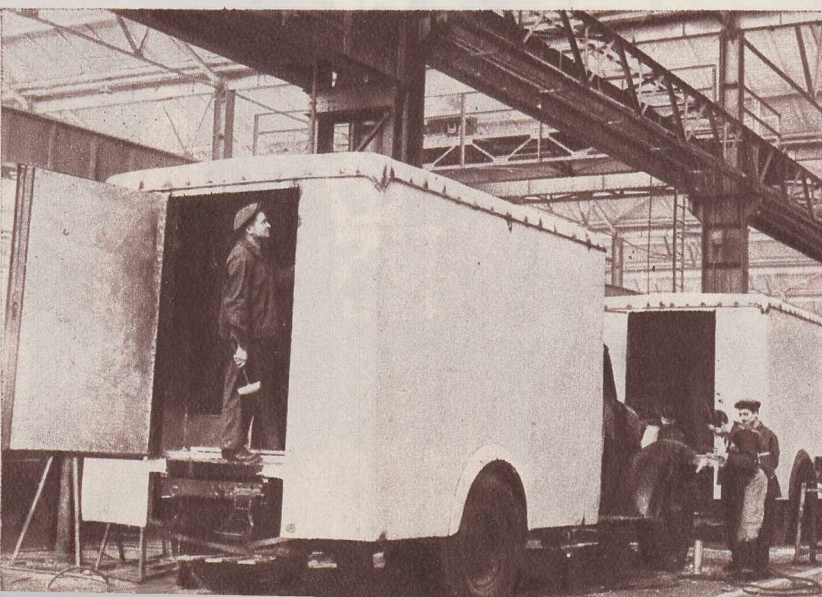
← JILT sculptat, în care „pîlnul” și „golul” sînt măiestrit echilibrate ca într-o broderie în lemn. Este o strană din vremea lui Petru Rareș, unul din obiectele românești cele mai de preț din Muzeul Slatineanu.

O ZI BUNĂ pentru echipa de pescari condusă de Pavel Cuzmin, Vasile Condrat și Nichita Alexandrov. Ei au pescuit, la Sf. Gheorghe, un morun în greutate de 211 kg, care le-a... servit 32 kg de țere negre!...

Fotografie de Gh. SILVESTRU

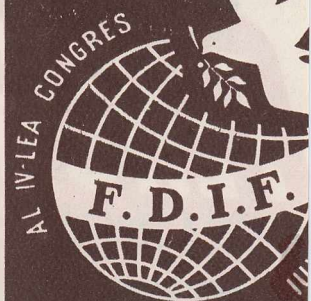
UZINELE „Tudor Vladimirescu” din Capitală au început — în cursul acestui an — fabricarea în serie a autoizotermelor, mașini necesare în transportul cîrnii. La o serie de autoizoterme se montează — în interior — plăci de bioterm învelite în vinilin și plăci de aluminiu, care vor asigura izolarea perfectă a pereților. Aceste mașini vor fi folosite la transportul cîrnii în timpul verii.

↑
„ÎNȘIRTE MĂRGĂRITE”, de Victor Eftimiu, a fost pusă în scenă la Teatrul de Stat din Bacău, în regia lui Panait Victor Cottescu. În fotografie: artiștele Mia Macri (vrăjitoarea) și Ana Cristy (domnița Sorina).
Fotografie de A. MIHAILOPOL

O NOUĂ MARCĂ POSTALĂ va fi emisă în curînd, cu prilejul celui de-al IV-lea congres al F.D.I.F., care se va deschide la 1 iunie, la Viena. →

55 POSTA
BANI

R.P. ROMÎN

LA SFAT *pentru* BELȘUGUL *de* MÎINE

La 1 martie anul acesta, 1.528.578 de familii, reprezentând peste 45% din totalul familiilor de țărani muncitori, fac parte din sectorul cooperatist-socialist din agricultură, care cuprinde 1.830.376 ha, aproape 37% din suprafața agricolă cooperativizabilă din țară. Împreună cu suprafețele gospodăriilor agricole de stat, ale sfaturilor populare și ale altor instituții de stat, sectorul socialist cuprinde aproape 7.500.000 ha, reprezentând 2,4% din întreaga suprafață agricolă a țării, față de numai 35,2% la sfârșitul anului 1955.

Această sporire însemnată a numărului de familii și a suprafeței cooperativizate arată creșterea conștiinței socialiste în rândurile țărănimii muncitoare, creșterea încrederii maselor țărănești în justetea politicii duse de partidul clasei muncitoare și demonstrează o dată mai mult că s-a întărit alianța muncitorească-țărănească, s-a întărit orînduirea democrat-populară.

★

Consolidarea rezultatelor obținute pînă acum în construcția socialistă la sate — iată sarcina principală care stă în fața noastră în faza actuală a procesului de transformare socialistă a agriculturii; îndeplinirea acestei sarcini este o condiție principală pentru succesul operei de construire a socialismului în țara noastră.

★

Făurirea unei agriculturi înaintate, a unui belșug de produse agricole și a unui înalt nivel de trai pentru oamenii muncii din orașe și sate este posibilă numai pe calea transformării socialiste a agriculturii. De aceea partidul sfătuiește pe țărani muncitori cu gospodării individuale să urmeze exemplul sutelor de mii de familii țărănești care s-au convins că locul lor este în rândurile unităților agricole cooperatiste.

★

În frunte cu partidul, oamenii muncii au obținut victoria asupra claselor exploatoare, au învins nenumărate greutăți și piedici în drumul spre socialism. Unirea face puterea — spune înțelepciunea poporului. Alianța frățescă a clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și cu intelectualitatea înaintată sub conducerea partidului — iată acea armă minunată care dă oamenilor muncii putere de a înfringe orice vrăjmaș, de a porunci naturii și a o sili să ne dea rod mai bogat, de a asigura victoria deplină a socialismului.

(din Expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej)

O discuție despre introducerea metodelor științifice în practica agricolă, între Gh. Gruici, președintele întovărășirii din Cuveșdia, regiunea Timișoara (stînga), ing. Martin Caraivanschi, director general în Ministerul Agriculturii și Silviculturii (mîjloc), și prof. univ. N. Zamfirescu, rectorul Institutului Agronomic „N. Bălcescu” din Capitală. →

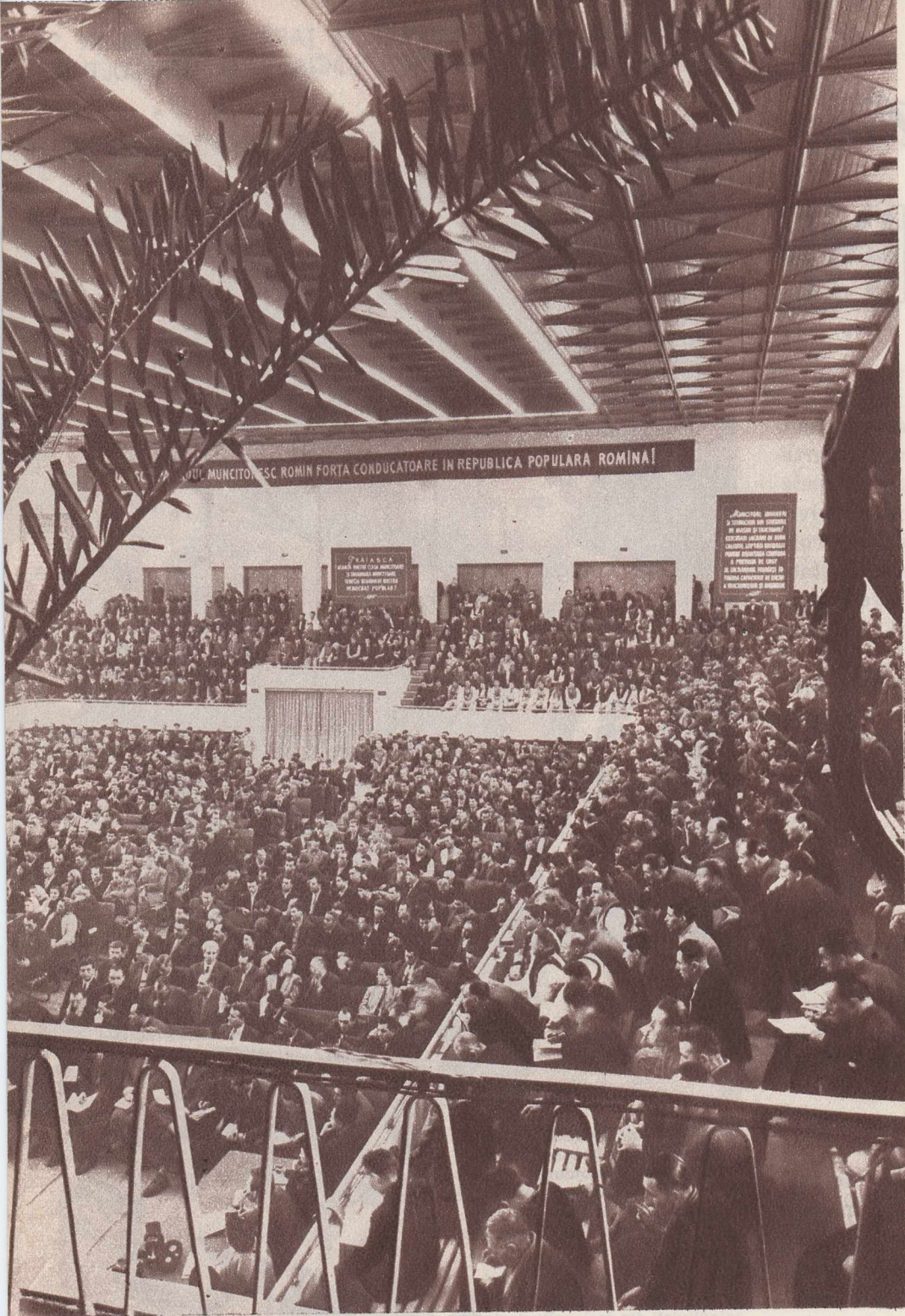

La terminarea lucrărilor constăturii, înainte de despărțire, participanții i-au înconjurat cu dragoste pe conducătorii partidului și guvernului în frunte cu tovarășul Gheorghiu-Dej.

Schimb de experiență între colectiviști din trei colțuri ale țării: Iași, Regiunea Autonomă Maghiară și Timișoara.

În „Palatul Sporturilor” din Constanța, în zilele consfătuirii.

La lucrările consfătuirii au participat și numeroși ziariști străini: iată-i pe reprezentanții agențiilor de presă „Tass” (stînga) și „China Nouă”.

Nici una din regiunile țării nu a lipsit de la consfătuire. Iată doi dintre reprezentanții Regiunii Autonome Maghiare.

Ioana Gheorghită, colectivistă în G.A.C. din comuna Rociu, regiunea Pitești (mijloc), discutînd într-o pauză cu colectivistele Ecaterina Muntean (stînga) și Elisabeta Șerban, de la două gospodări din regiunea Timișoara.

Există, alături de fapte de devotament și abnegație în muncă, și destule întimplări cu haz în viața colectivizatorilor. Iată-l pe Ion Calcan (stînga), președintele G. A. C. „Congresul al II-lea al P.M.R.” din regiunea Galați, povestind o asemenea întimplare, într-una din pauzele consfătuirii.

Este numai un colț al acestei
mari fabrici semiautoma-
tizate...

Nici o grijă! Ana Oșan nu va scăpa nici
una din cămile care iau drumul cuptorului.
Iată mașina care a înlocuit roata olarului. La
fiecare 40 de secunde e gata o nouă farfurie.

FARFURIA...

ieri, farfuriile de faianță vor iz-
goni miine ultimele străchini de
lut.

Un scurt istoric e întotdeauna
necesar. Faianța fără smalt e
veche. Veche de tot: originea se
pierde în ceața veacurilor. Secretul
fabricației ar pleca din Siria,
răspîndindu-se în Asia Mică, în
Spania, în Rodos. Prima rețetă
e pusă și pe seama grecilor, și pe
cea a etruscilor. Cu smalt și mai
artistică, faianța e mai nouă: de
prin secolul al XIV-lea. Pare că
s-a născut la Faenza, în nordul
Italiei — de unde și numele.
Copiată de la italieni, ea apare
la Paris, la Lyon, la Rouen și în
atelierile faimosului meșter Bern-
nard Palissy din Saintes. După
trei secole, ajunge la Strasbourg
— apoi în Olanda, în celebrul
centru al faianțelor de la Delft
(dacă vizitați muzeul „Bruken-
thal” din Sibiu, nu uitați să
examinați faianța de Delft!).

Pe la noi, primii meșteri ai faian-
ței au fost niște țărani dintr-o comu-
nă din preajma Oradiei. Și azi meș-
terii din Vadul Crișului fac ace-
lași lucru. Il fac din tată-n fiu
și nici unul dintre ei nu știe dacă
prima rețetă a aparținut lui Luca
de la Robia — tatăl prezumtiv
al faianței italiene — sau vreunui
străbunic de-al lor...

ncă o fabrică nouă!
Mezina și-a înregis-
trat actul de naștere
pe răbojul de reali-
zări al anului 1957.
Este vorba despre
marea fabrică de fa-
ianță de la Sighișoa-
ra — una din cele mai mari și mai
moderne fabrici de acest fel din
sud-estul Europei.

Acum, în primăvară, după cî-
teva luni de rodaj, mașinile pro-
duc din plin, îndreptîndu-se spre
planul de șase milioane de farfu-
rii pe an, al fabricii.

În viitor, fabrica de la Sighi-
șoara va putea depăși necesarul
intern. Pînă atunci însă, cele 6
milioane de farfurii au un rost
foarte important. Ele vor porni
un „război”. Un război — ca să
zicem așa — al milioaneilor de
farfurii de faianță, împotriva unei
„rude îndepărtate”, ultimul ves-
tigiu al unor timpurigrile: strachi-
na. Iar „Centrocoopul”, pregătit să
desăvîrșească opera începută în a-
nii democrației populare — schim-
barea vaselor de lut, pe farfurii
— s-a angajat să achiziționeze
pentru sate, jumătate din viitoa-

CONTRA STRĂCHINII

Reportaj de F. URSEANU

Fotografii de S. STEINER

rea producție a fabricii de la
Sighișoara. În acest fel, milioane
de farfurii de faianță — ieftine —
vor porni pe aceleași drumuri pe

care, nu demult, au pornit și
milioane de perechi de ghete.
Dacă acestea din urmă au fost
schimbate de azi al opincilor de

Ultima creație din... faianță, a tinărului sculptor Arpad Fekete — modelier în fabrică

În drumul lor spre magazine, unele farfurii trec o secundă și prin fața pahzorului: aici se fac micile ajustări.

Scrisoarea a III-a a lui Eminescu a inspirat-o și pe tinăra Elze Anghel. În acest fel, a apărut pe vaza de faianță bătălia dintre Mircea și Baiazid.

Azi, centrul de faianțerie românească s-a stabilit la Sighișoara. Și aces' lucru s-a întâmplat fără vreo legătură între cetatea medievală de aici și arta medievală a faianței. În-împlarea le-a ală'urat. Singurul atu local: gazul metan, adică părintele celor 1.200 de grade temperatură cu care își desăvârșesc duritatea, în cuptoare termice, farfuriile sau ceștile de faianță.

Sînt însă, într-adevăr, durabile vasele de faianță, după ce trec de trei ori prin foc?

Răspunsul mi l-a dat directorul fabricii. Prin faptele: a făcut o „plimbare” pe spinarea citorva farfurii. Sub pașii săi, nici una nu s-a transformat în cioburi. Iar tov. Simpliceanu nu pare să aibă mai puțin de 80 de kilograme!

— Roata olarului a uitat-o dumnezeu! — mi-a zis cu accentul său ardelenesc inginerul șef Vladimir Fodoreanu.

Și trăgîndu-mă de minecă, mi-a grăbit intrarea în sala faimoaselor strunguri „Roller”. Ele nu strunjesc oțelul, ci o pastă moale, fină și maleabilă. Aici, în această sală, se nasc cu viteză de bolid mii de farfurii pe oră. De la ceea ce fac țărani din Valea Crișului, pînă la ceea ce se face aci automat, saltul e pur și simplu de proporție cosmică.

În ce privește oamenii, aici toți sînt artiști. Orașul Sighișoara a furnizat noii fabrici sute de absolvenți de liceu, de școli medii de artă plastică, tineri și tinere cu înclinații pentru pictură și sculptură. Din mîinile lor ies, deopotrivă, farfurii, castroane, solnițe, cif și obiecte de artă, ca bibelouri, statuete, vase decorative. Magia aceasta a ceramicii frămîntate i-a cuprins pe tinerii sighișoreni. O recrudescență a vechiului artizanat local? Nu! Mai curînd efectul școlilor de artă populară.

★

Am vizitat oare o mare fabrică de faianță, sau un institut de artă plastică? — Iată întrebarea cu care am părăsit fabrica. Pot răspunde cu conștiința împăcată: și una, și alta! Fotografiiile alăturate confirmă acest lucru.

UN ŞLAGĂR

MINCINOS...

de Al. GİRNEAȚĂ

Desene de A. RIK

Într-un cabaret a răsunat o melodie: „M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“.

Într-o seară obișnuiții cabaretului new-yorkez „Blue Angel“ (Îngerul albastru) mai purtat-a cindva ghinion și bietului profesor Unrat) au ascultat-o stupefiați pe cîntăreața Carol Burnett, care lansa un nou şlagăr. De astă dată eroul nu mai era un băiețuș bun, precum Jimmy, și nici vreun cow-boy temperamentos, care-și fură iubita fără multe discuții și o duce într-un ranch. Carol Burnett declara acum deschis și în văzul lumii: „M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“. Se pare că la mijloc n-a fost vorba numai de o preferință personală, în fața căreia te închini cu un „de gustibus...“ Nu farmecele fizice i-au fost cîntate, ci calitățile politice ale domnului Dulles.

A răsărit o nouă melodie: „M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“.

Așadar, tema cîntecului izvorăște din viața politică a titularului Departamentului de Stat, din activitatea acestui neîntrecut campion al politicii de blocuri și doctrine ce învrăjbesc omenirea. Adică, se face un ideal, un erou legendar din omul care a preconizat și aplicat cea mai rigidă și periculoasă politică în relațiile internaționale.

„M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“.

Tot în America, tot în legătură cu dl. Dulles, s-a născut un leit-motiv aflat pe buzele multora. E drept că el nu s-a ivit în cabarete și nu se rostostește cu acompaniament de alămuri. El a apărut în mințile oamenilor întâi sub forma unor nedumeriri, apoi s-a menținut ca semne ale mirării, ca, în cele din urmă, să apară ca nestrămutate convingeri. Și, încet-încet, pe stradă,

în redacțiile ziarelor, în declarațiile publice, în comisii senatoriale mai intime sau sub cupola Congresului, s-a auzit clar, apăsător și stăruitor: „Dulles să demisioneze! Dulles să plece!“

Dar într-un bar s-a auzit o melodie: „M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“.

Întors de la Paris, de la sesiunea Consiliului NATO, unde aștepta să primească cununi de lauri, domnul Dulles s-a aflat în situația primadonei care, greșind de citeva ori acutele, primește, în loc de buchete de flori, mere putrede și ouă clocele. Abia venit acasă, secretarul de stat a avut plăcerea să citească în „Chicago Tribune“: „Mulți recunosc că Dulles nu se bucură nicăieri de popularitate. Miniștrii Afacerilor Externe cu care Dulles are de-a face nu vor regreta mult plecarea lui. Ei și-au exprimat în mod tacit nemulțumirea față de aroganța lui Dulles și față de tendința sa de a-i subordona pe toți“.

Într-un bar s-a auzit însă o melodie: „M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“.

Ziarul elvețian „Die Tat“, favorabil în general politicii americane, a publicat un articol intitulat „Dulles — un diplomat invins“, în care analiza stadiul actual al politicii S.U.A. și poziția dificilă a secretarului de stat. „Lumea vede în Dulles — scria ziarul — omul care spune nu... Pînă în prezent Dulles a trăit din prestigiul lui Eisenhower, care avea deplină încredere în el. Astăzi, însă, nici Eisenhower nu mai este omul puternic și de neînlocuit, cum apărea pînă acum citeva luni. Washingtonul vorbește despre o adevărată paralizie a guvernului, în care noțiuni ca „represiune totală“, „diplomație pe marginea prăpastiei“, „tratative de pe poziții de forță“ nu constituie decît cuvinte goale, incapabile să înlocuiască faptele“.

John Night, editorul lui „Chicago Daily News“, semnează un comentariu în care afirmă că „diplomația lui Dulles este zgomotoasă și infructuoasă...“ iar mai departe: „Cînd Rusia a luat-o înainte în domeniul științei, balonul umflat al lui Dulles s-a spart complet...“ dar „Dulles continuă să se cramponeze cu încăpăținare de o politică irealizabilă și sterilă, nevăzînd — după cît se pare — necesitatea revizuirii politicii“. Și Night conchide: „Dulles trebuie să demisioneze“.

Totuși, într-un cabaret new-yorkez a răsunat o melodie: „M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“.

În Camera Reprezentanților senatorul democrat Kefauver a arătat care este de fapt pricina încăpăținării acestuia: „Dl. Dulles vrea să ne tirască într-o intervenție care se poate termina printr-un război, doar pentru a ocroti urașele profituri ale unor societăți petrolifere internaționale.“

Ziarul „Daily News“ notează: „Mișcarea care se desfășoară sub lozincă: Dulles trebuie să plece! este determinată de afirmațiile îndărătnice ale lui Dulles că tratativele cu rușii ar fi imposibile“.

Într-un cabaret răsună cu toate acestea o melodie: „M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“.

„Post Dispatch“ din Saint Louis spune: „Dulles ar aduce un serviciu minunat S.U.A. și aliaților lor dacă și-ar da demisia“.

Profesorul Prince de la universitatea din Pennsylvania cere înlocuirea lui Dulles, pentru că „este stăpînit de frica tratativelor“.

În „Chicago Daily News“ se spunea, la începutul acestui an:

„Dulles a reușit un singur lucru — să atragă dușmănia față de S.U.A. atît a prietenilor, cît și a adversarilor“. De aceea, încheia ziarul, „demisia lui ar mări speranțele noastre în noul an“.

Într-un cabaret, o melodie firavă: „M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“.

„New York Post“ se întreabă: „De ce trebuie să plece Dulles?“ și-și răspunde: „Dulles se găsește în situația unui om care este privit ca piedica principală în calea tratativelor și, în același timp, ca un om incapabil să ducă în mod cinstit tratative. Pierderea de către Dulles a respectului și a încrederii a devenit inevitabilă. Tragedia constă în aceea că mulți

oameni au început să recunoască în particular această situație, dar foarte puțini vorbesc despre aceasta în public“. Și în concluzie: „Dulles trebuie să plece!“

Într-un cabaret, totuși, o melodie: „M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“.

„United Mine Workers Journal“ spune răspicat: „Dulles este detestat nu numai în Europa occidentală, dar și în lumea întreagă, mai ales însă în rîndurile națiunilor care se trezesc, din Asia și Africa. Noi putem chiar demonstra că este detestat din toată inima și în S.U.A. Nu ne face plăcere s-o repetăm mereu, dar Dulles trebuie să plece!“

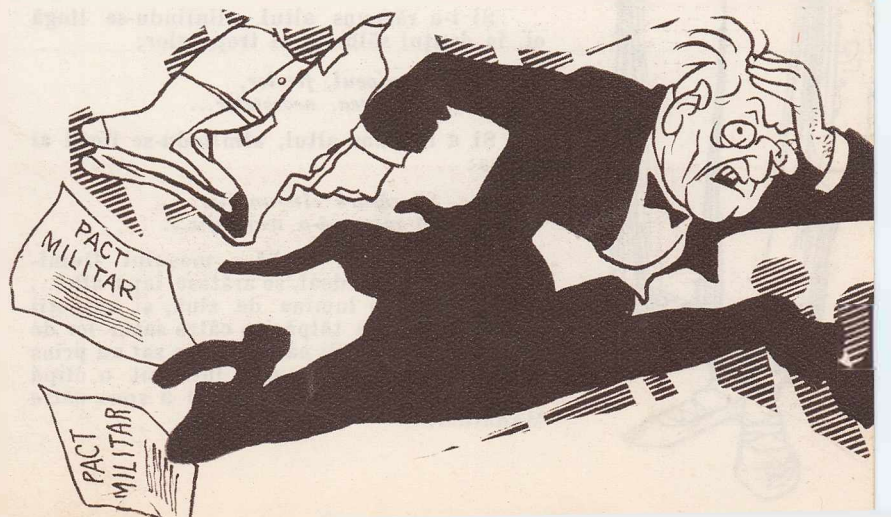
Într-un cabaret melodia continuă să fie cîntată: „M-am îndrăgostit de J. F. Dulles“.

Opinia publică s-a convins că Dulles, omul politicii de forță, al „războiului rece“ și al echilibristicii pe marginea prăpastiei, nu poate aduce nimic bun nici Statelor Unite, în particular, și nici consolidării păcii, în general. Dulles a reușit să se facă nepopular, să i se dorească demisia sau demiterea, pentru că politica preconizată de el stă de-a curmezișul intereselor păcii și ale popoarelor, pentru că el se opune încetării experiențelor cu armele de ucidere în masă. Respingînd recenta inițiativă a guvernului sovietic, Dulles a devenit o dată mai mult omul cel mai nepopular al Americii, omul-piedică în calea unei politici realiste.

Dulles nu pleacă încă. Departe de a fi omul care nu știe să plece, secretarul de stat este omul care nu se îndură să plece. Și nu se îndură, pentru că el nu reprezintă la Departamentul de Stat propria-i persoană și propria-i politică, ci trusturile și interesele lor, așa cum a arătat senatorul Kefauver (probabil din invidie, socotind că Dulles ar fi în stare să declanșeze un război pentru monopolurile petrolifere, dar nu s-ar încumeta să-l declanșeze pentru plantatorii de bumbac, de pildă).

Cîntecelul lansat în barul „Blue Angel“ era menit să restabilească întrucitva bunăvoința opiniei publice față de Dulles. El a rămas însă un simplu număr de estradă, și atît.

...și un veto universal!

mi scrii, iubite amice, să-ți spun întâmplări din satul meu. M-am gândit că bine ar fi să-ți istorisesc despre o nuntă de demult, și pentru asta ar trebui să mă întorc în timp, destul de departe, și să-l întilnesc pe bădița Constantin, cred că ultimul dintre mirii vechi. Nunta lui stă la confluența dintre datinele simple și vremurile mai noi, cu alte obiceiuri.

După cum bine știi, iubite amice, datinele sînt și ele supuse legilor veșnice ale transformării și pieirii. Peste duminica nunții de demult, s-au suprapus cicluri de duminici și cicluri multe de frunze vechede. Bădița Constantin se află acum bătrîn de-a binelea, încît, cînd îl văd, mă întreb ce s-a făcut feciorul drept și vinjos ca ulmul... Fapt este că, la vremea lui era eroul horelor. Socoteam că fata pe care va pune el ochii va avea nuntă de împărăteasă.

Cînd a venit în pețit la Mădălina, s-a înfățișat îmbrăcat în cămașă de in, cu boandă înflorită, și pe căciula lui luceau șiragurile de urmuz. Era însoțit de frați și veri, vreo doisprezece la număr ca să se vadă, după o vorbă veche, că și el are neamuri multe și bune... Au venit în vreo șase căruțe cu cai voinici, și-mi aduc aminte cum parcă au potopit ograda noastră, prea sîrîmtă pentru asemenea primiri. Au bontănit oaspeții la prag cît au bontănit, pînă ce mama a deschis ușa larg și i-a poftit așa:

— Poftim, poftim, oaspeți mari...

Și bădița Constantin a răspuns din fruntea însoțitorilor, rizînd:

— Bună vremea, cinstiți gospodari...

Și după ce au intrat în casă, își arătau care mai de care, așa, ca din nebăgare de seamă, chimirele, altițele, și a ieșit ca din pămînt Damian lăutarul, și-i umblau ochii și-i sclipeau ca la du-că-se pe pustii sub pălăria clăpăugă. Și cînda dat lăuta lui întiul suspin, Mădălina noastră a fugit afară, căci o bucsiseră lacrimile...

— Ei, na! — a făcut bădița Constantin:

Plîngi la pețitorie?

Ai cînd, la cununie...

Și altul a adăugat:

Ai cînd plînge, la cumetrie...

Și simțînd Damian lăutarul că n-a potrivit-o bine, s-a furișat în tindă, sub scara podului, să aștepte clipa nimerită, după ce s-or încheia socotelile „omenești”.

Și mi-aduc aminte, iubite amice, că ciorovăiala n-a ținut mult. Bădița Constantin tăcea, însă grăiau pentru el verii lui, Grăiau pe rînd sau toți deodată. Și așa, după ce au tot vorbit „ce dau eu, ce dai tu”, s-a arătat, parcă din aer sau slobozit de undeva din pod, șipul cu apă tare, și Damian lăutarul s-a arătat și el, taman cînd bădița Constantin repezea peste cap primul pahar...

Așa a început „croitul”, după ce niște femei din vecini au luat mirelui măsura cămășii... S-au îndesat în încăpere fel de fel de oameni, și-mi amintesc că mai tare ca toți grăia moșul Dumitrache al Dulumanului, urînd mirelui:

*Să-ți fie cămașa largă,
Să-ncapă lumea întreagă...
Și fie de in,
Cu flori de rosmarin
Și-n fiecă fir
Să aibă cite-un trandafir...*

Și a răspuns bădița Constantin, și-i jucau în lacrimi ochii mici, albaștri:

*Am fost cît am fost, holtei.
Dar de azi, funie de tei...*

Și Damian lăutarul se suise pe laiță și al dracului se păzea să nu scape arcușul pe struna cea groasă, unde stă jalea, și să prefacă veselia în întristare; de aceea îi zicea numai pe struna subțire, unde stau risul și veselia, și cînd a pornit-o el mai cu foc, un văr de-al mirelui a plesnit din degete și s-a apucat să joace singur, în mijlocul casei, Tropoțica...

*Tot pe loc,
Pe loc,
Pe loc,
Să răsără
Busuioc...*

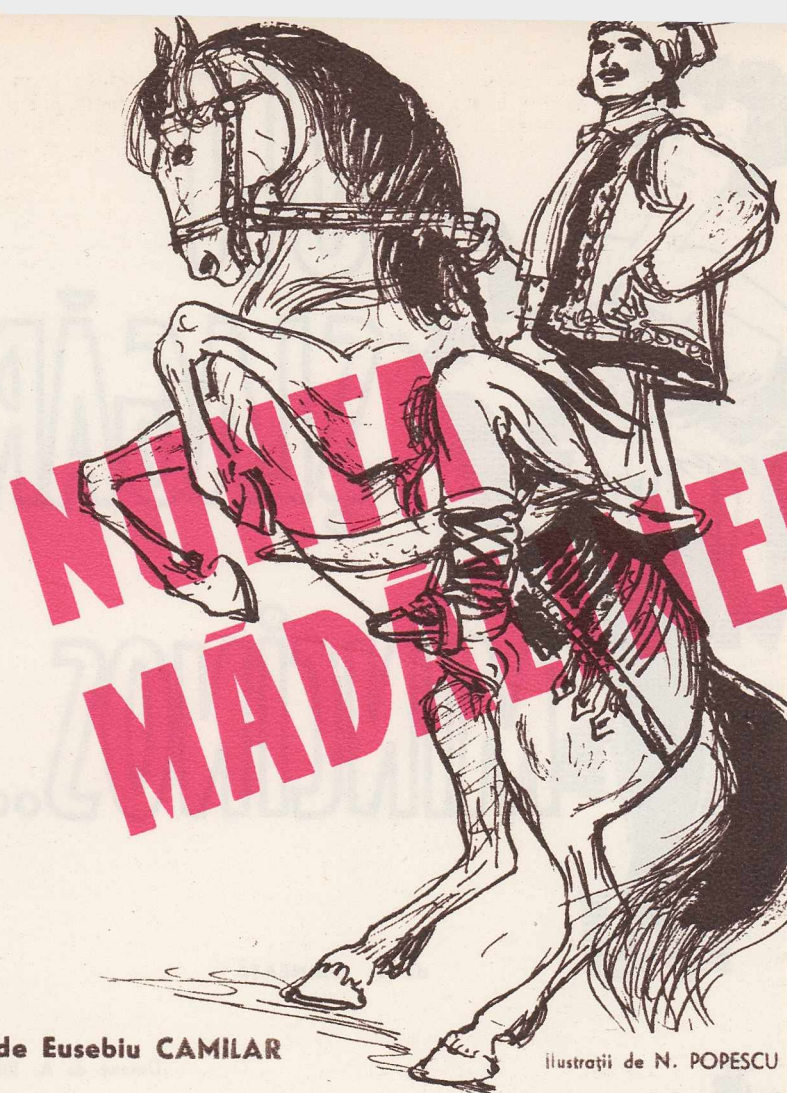
Și i-a răspuns altul, aliniindu-se lingă el, în danțul sălbatic al tropotelor:

*Busuiocul, fetelor,
Dragostea, nevestelor...*

Și a răspuns altul, aliniindu-se lingă al doilea:

*Să răsără cite-un fir,
Să miroasă-a trandafir...*

Însă, după o vorbă a moșului Dumitrache, afară, pe deal, se arătase iapa albă... Într-adevăr, se lumina de ziuă, și oaspeții trebuiau să-și ia tălpășița către satul lor de dincolo de codri. Și oamenii din sat au prins a ieși pe rînd. Ultimul a întîrziat o clipă în prag bădița Constantin, și a spus către Mădălina:

de Eusebiu CAMILAR

ilustrații de N. POPESCU

— Ne-om mai vedea... vin să te iau acasă, peste două duminici...
Ea și-a lăsat ochii în jos. A rămas în așteptare, cosindu-i că-mașa de mire.

II.

Apoi, în ajunul duminicii a doua, deasupra porții noastre s-a ridicat o arcadă de crengi. Sus, drept la arcuitură, flutura un steag tricolor. În casă la noi, gospodine multe frămîntau aluat, făceau sarmale, împleteau colaci, în timp ce pe pirostria așezate sub prunii din grădină, niște oale de lut pîntecoase fierbeau în draci, și femei tinere și babe învrteau și răsuceau prin ele cu linguroaiele... De obicei se coceau pe la noi, în vremurile vechi, trei cuptoare de plini, trei cuptoare de alivenci și un cuptor de colaci, căci — mărturisesc pe lumina dreptății! — făceau oamenii ce puteau, ca să cinstească datina: unii imprumutau făină, alții își zălogeau mîinile pe la avuți, numai să nu se facă de ocară în niște zile ca acelea...

Îmi aduc aminte cum pe noi, cei mici, nu ne-a lăsat mama vreme lungă să intrăm în casă, deși știam bine că înăuntru, în „casa mare” unde se afla zestrea, se împodobeau vorniceii. Pe cînd ne zgîiam noi mai cu poftă la geam, au ieșit în prag vreo opt băietănași unul și unul, îmbrăcați în cămăși de in, cu boande înflorite, cu cîrjele gătite cu băsmăluțe, urmuz și panglici. Și fiecare băietănaș își avea șipul de apă tare și păhărușul. Și așa au ieșit ei în drum, toți opt în rînd, și au apucat în opt cheutori ale satului, pe la case de oameni, să-i cheme pe a doua zi, „la oleacă de veselie...”

Îmi aduc aminte că m-am ținut în urma celui mai chipeș, jurîndu-mi în gînd să ajung și eu, cînd voi fi mare, nimic alta decît vornicel, să chem oameni la nunți. Însă și pentru una ca asta trebuia știință multă, după vorba moșului Dumitrache, care i-a muștruluit pe băietănași astfel:

— Măi băietani! Omul îți vine la nunta, după cum știi să-l chemi! Nu fiți pierituri, dați glas mare la porți! Grăiți frumos, așa:

*Badea cutare, e poftit să vie,
La oleacă de veselie...*

— Înțeles? — s-a stropsit spre ei moșul Dumitrache.
— Înțeles! La poruncă! — au răspuns băietanii, toți opt, rizînd.

— Atunci, prea bine! — a reluat bătrînul. Iar cu șipurile, băgați de seamă; voi numai să vă prefaceți că zvîrliți paharele peste cap! Că dacă aflu că v-ați clătinat la poarta cuiva, rup de voi cîrjele...

— Înțeles, moșule Dumitrache! — au răspuns feciorii, și așa au pornit, muștruluiți bine.

Curînd se auzea printre case:

*Moșul cutare, e poftit să vie,
La oleacă de veselie...*

Însă abia în duminica aceea a arătat mirele cine e și cît poate! A venit din satul lui cu cincizeci de căruțe ticsite cu nuntașe și nuntași. În fruntea alaiului venea bădița Constantin, pe cal negru

Din volumul „Nopti udestene”, în pregătire.

ca corbul. Și duruiau căruțele, și nechezau caii, și avan cînta trimbița lui bădița Andrei, cînta așa de înalt și de solemn, încît parcă s-apropia de căsuța noastră alaiul împăraților... Și lumea da buluc, și-n vremea asta pe Mădălina o împodobeau femei pricepute, și ea cînd rîdea, cînd plîngea... În șură, în mijlocul ogrăzii, sub pomii din livadă, pretutindeni se aflau mese întinse, pentru atîta și atîta lume, mese întinse ca la împărații Vaviloniei... Cel puțin așa mi se părea mie! Și cînd s-a oprit mirele drept în poartă, calul lui, strunit scurt, s-a ridicat în două picioare, și el l-a ogoit numindu-l Zmeu și Paraleu...

Și cînd a sărit din șa bădița Andrei, și-a repezit trimbița spre văzduh și a început marșul cel vechi de la '48! Și l-au luat neamurile pe mire de subsuori și l-au petrecut așa, spre întîlnirea cu mireasa... Înșă, după un obicei vechi, mireasa fugise, se ascunsese după stogul unui vecin... Și a pornit mirele s-o caute, și a găsit-o repede, căci, tot după o vorbă veche, „se ascunsese anume ca să fie văzută mai bine...” Și s-au așezat după aceea amîndoi alături, în capul mesei, între mari și albe făclii aprinse, puse în două cofițe, și două rînduri de gospodine pricepute au prins a căra mîncăruri, și lipăiau din tălpi, și dupăia pămîntul sub graba lor... Înșă masa este doar o scurtă amăgire, căci puterea mîncărurilor și băuturilor abia începea, după cununie.

III.

Mirele avea vreo opt vornice, toți din satul lui. Mireasa avea opt vornicițe, toate din satul nostru. Tîn minte cum veneau în rînd, vorniceii în urma mirelui, vornicițele în urma miresei, către partea cea mai frumoasă a petrecerii, „tăria nunții”...

Și iar s-au așezat la masă, și au ospătat strașnic, și după aceea au început darurile. Tot moșul Dumitrache al Dulumanului a scos la capăt și nevoia asta, ca bun cunoscător al rînduieilor. Avea la spatele lui, pe cărarea lungă a vremii, șiruri de conocari, poeți nari ce învățaseră legile armoniei de la oftatul vîntului și petrecuseră la șiruri de nunți din vremuri. Înalt, vînjos și pietros, moșul Dumitrache își împlinea o datorie sfîntă. Știa că fără priceperea lui rostul acelei zile mari se duce pe apa simbetei. Împărțirea darurilor însemna temelia unei noi gospodării ce se unește să înfrunte furtuna lumii... De obicei, se uneau așa două sărăcii... Cred că de aceea sta moșul Dumitrache așa solemn, cu talgerul în mînă. A început de la nuntașul din rîndul drept:

*Dar badea Vasile, cit dă?
Nu-l las să treacă,
Pin' nu dă, sau un bou, sau o vacă...*

Și badea Vasile și-a scotocit chimirul, și a pus în talger o mîedă mare de argint; și a mai pus una:

Dau, cît mi-i puterea...

Și i-a răspuns moșul Dumitrache:

*De-o mie de ori să-ți crească averea!
Îți mulțumesc...
Dar la stînga, pe cine-l zăresc?
Ioane, și-a venit rîndul,
Hai, dă, la rînd...
— Îți mulțumesc pentru bunul cuvînt!
Dau, cît pot...*

Și astfel, se adunau darurile, și dar din dar se adunau creștări puni și pentru fiecare în parte, bădița Andrei repezea trimbița spre văzduh, își repezea trimbița măiastră spre văzduhul albastru ca acrima! Și la fiecare dar, nu răspundeau nici mirele, nici mireasa, și moșul Dumitrache al Dulumanului, fie-i lui gura de aur pe ceea ume, și fie el și-acolo sus, poet între sfinți...

Și deodată, pe cînd păleau lumînările din cofițe pe la întîia trigare a cocoșilor, i-a venit rîndul miresei să se ducă... Și-mi aduc aminte cum s-au apropiat atunci de ea, mai tare, lăutele și trimbițele, parcă spre a o lua sub ocrotirea lor, parcă spre a o acoperi cu rălul glasurilor lor, calde și bune și neînchipuit de blînde și de riste... Și Damian lăutarul cînta din glas, cu arcușul lăsat tot, să pese struna cea groasă, și să scoată din ea numai lanțuri și numai nlanțuiri de gemete... Și zicea țiganul satanei, așa, că se scuturau le plîns cămășile pe noi:

*Taci, mireasă, nu mai plînge,
Că la maică-ta te-o duce...*

Și pe cînd plîngeam noi mai bine, mirele s-a ridicat și a strigat pre lăutari:

— Nuntă sau inmormîntare? Ho, bre, cioroi!

Și ochii cioroilor sclipeau sub pălării, și au prins a-i zice de ureș, cîntecul Schimburilor, și gospodinele au prins a melița din uri, jucînd pe deasupra capetelor talgere și străchini cu daruri: ele din satul mirelui aduceau darurile lăsate în căruțe, cele de a noi din sat duceau către căruțele lor alte daruri, și jucau așa la gara răsăritului de ziuă. Gospodarii stăteau de o parte, în priveală, înă va trece „nebuneala muierească”... Și spuneau muierile, jucînd:

*Bucură-te, soacră mare,
Că-ți aduc pieptănătoare,
Să te pieptene pe cap,
Cu un melesteu de jag...*

și ziceau altele:

*U-iu-iu, pe dealul gol,
Că mireasa n-are fol...*

și altele:

*Și i-o face mirele,
Cînd o tunde ciinele...*

Și de la danțul Schimburilor s-a trecut îndată la danțul Rîdării de la masă și al Zestrei. Întîi, un vornicel l-a apucat de mînă e mire. Mirele, pe mireasă. Mireasa, pe nuna cea mare. Și așa,

Dragoș VICOL

CINTECE PENTRU PATRIE

I: ÎI SIMT ÎN PALME IERBURILE MOI...

*Îi simt în palme ierburile moi;
în nări, frunzișul umezit de ploii
și-mbătătoarea cîmpului mireasmă.
Sub talpă lutul reavăn și fecund
cu puțuri fără număr, fără fund,
și ciuturi negre pline de aghiasmă...*

*Îi simt în singe-amurgul de coral
cu marea-ngenunchiată lingă mal
și munții aburcîndu-se spre stele.
Și cînt atunci, pescar pornit pe mări,
ori pădurar, prin aspre depărtări,
și vîntu-mi sună-n cetini și-n vîntrele!...*

*În ochi i-am moștenit albastrul clar
al lacului crescut dintr-un ghețar,
în pumni tăria oștilor de piatră:
din elemente m-am născut și cresc...
Dintr-un trecut adînc și voinicesc
străbunii mi-au lăsat aici o vatră...*

*Și-n vatra asta zovirlu noi cărbuni,
sădesc în preajmă-i vii, păduri și pruni
și alte drumuri leg peste cîmpie!...
Și patria trăiește-n vîrsta mea
și-n fiecare biruință, ea
un vis din aspre străvechimi învie!*

II: DRUMURI

*Drumuri, drumuri proaspete și vii,
dați-mi frunza plopilor, subțire,
oreau să cînt, înalt, în zori de zi,
nesfîrșita voastră împletire...*

*Drumuri peste șes, pe sub pămînt,
drumuri prin văzduhuri, viaducte,
drumuri printre trestii mari în vînt,
drumuri prin livezile cu fructe.*

*Drumuri către inimă și stea,
dați-mi frunza plopilor, mlădie,
ca să cînt că azi, în țara mea,
toate duceți către bucurie...*

Ion BRAD

COLȚ DE PĂMÎNT

*Cîndva numai satul era țara mea,
Între Tirnavă și Chicui.
Dam cu sapa prin arșița grea,
Visam pe vîrful dealurilor să mă sui.*

*Dealurile sînt munții copiilor
Pe care cresc ciorchini mari de stele.
Ca la culesul viilor
Îți umpli, seara, visul cu ele.*

*Hotarele erau necunoscute,
Sfîrșea o țară, alta-ncepea.
Cu sprinteneală de ciute
Cutreieram tot pămîntul așa.*

*În pojarul secetei — visam ploii,
Prin ceață, dibuiam soarele.
Spinii nu erau de loc moi,
Ne scrijeleau cu singe picioarele.*

*Cutreier acuma lumea întreagă,
Urc munții, pin-la stele, cu greu.
Dar țara-ncape încă și mi-e dragă
În colțul de pămînt al meu.*

s-au apucat unii de alții, și cum au ieșit de după mese, învîrteau danțul tocmai prin fundul grădinii. Mirele, în frunte, ducea în mînă o făclie: mireasa, alta. Și în vremea asta se scotea afară zestrea, lăicere, perni, plapume, scorturi; și rînd pe rînd le așezau în căruța mirelui, ca-ntr-o locuință vremelnică...

După aceea a urcat și Mădălina în căruță, către satul străin. A pornit, în bubuiturile pistoalelor. Acolo, peste codri, nunta începea de la capăt; îi așteptau acolo neamurile mirelui, pregătite cu alte mese întinse, și poate cu un alt Dumitrache al Dulumanului, conocar cu gura de aur...

După cum vezi, iubite amice, nunțile din lungul copilăriei mele îmi puteau da iluzia și pe urmă credința că oamenii pot trăi și altfel, că există fericire...

Cum doriți să arate REPERTORIUL VIITOAREI STAGIUNI?

Prolatul va da nedumerit din umeri: să formulezi o astfel de întrebare atunci când actuala stagiune e încă în plină desfășurare e mai mult decât prematur, iar cel ce întrebă, mai mult decât curios. Și totuși, în timp ce teatrele repetă cu înfrigurare și așișele anunșă mereu noi premiere, preocuparea cea mai intensă a direcțiilor și consiliilor artistice ale teatrelor rămâne repertoriul viitoarei stagiuni. Acum i se decide soarta, înfățișarea. Și pentru că noi, spectatori, simțim primii interesești în ceea ce ne oferă teatrele, iată-ne discutând cu un dramaturg, un director de teatru și un actor. Adică cu cifra dintre cei în mina cărora se află viața viitoare stagiuni.

Am poposit întâi la dramaturg: Nicolae Tăutu.

— **Întrebarea noastră?** Cea conținută în titlu. Și, dacă permiteți, încă una: opinia dvs. despre piesele originale ale actualei stagiuni. Mai precis: generoasa desfășurare cantitativă a repertoriului original, fără prea multă exigență de ordin ideologic și artistic în selecționarea sa, o considerați o experiență binecvenită, utilă stagiunii viitoare?

Răspuns: Mă bucur că mi-ați pus această întrebare. Problema m-a preocupat și am discutat-o. Socot foarte nimerită reprezentarea a cât mai multe piese originale: toate încercările sînt utile.

Învățăm cum să scriem și cum să nu scriem. Capodoperele nu se pot naște peste noapte, e clar: pe treapta cea mai de sus a calității artistice nu ajungi decât urcîndu-le, una câte una, pe celelalte. Aceasta însă nu înseamnă să aducem confuzii ideologice pe scenă și nici să renunțăm la selecția artistică făcută din timp. Dramaturgii trebuie să părați de eșecuri și publicul de dezamăgiri.

Întrebare: Ziaristii au obsesia concretului. Concret, deci, ce piesă originală din această stagiune v-a plăcut mai mult?

R: Concret, dacă doriți: „Cinstea noastră cea de toate zilele“ de Al. J. Ștefănescu. De ce? E un pas spre teatrul de idei, exprimat nu în simboluri și abstractizări, ci în oameni vii, în conflicte autentice. Firește, am rezervele mele cu privire la unele probleme de conținut, ca și la reușita sa artistică.

I: Ați omis răspunsul la prima întrebare...

R: Nu, nici o grijă. Deși cred că presupuneți care poate fi răspunsul unui dramaturg: doresc un repertoriu substanțial, alcătuit din piese originale. Piese bune, de a căror apariție sînt aproape sigur. Ne interesează clasici, vrem să cunoaștem ce e valoros din literatura dramatică modernă și contemporană, dar în primul rînd dorim să aflăm pe scenă „azi“ ul nostru. Sper că am depășit epoca zecilor de variante ale „Citadelei sfărîmate“ și vom regăsi pe scenă realitatea vie a zilelor noastre. Ne sînt necesare piese străbătute de suflu patriotic.

I: Si contribuția dumneavoastră la aceasta?

R: O piesă cu caracter eroic, ce va re-vesti lupta marinarilor și docherilor constănțeni pentru înfăptuirea lui 23 August, și o comedie satirică, vizînd micile sau marile vanități vedetistice ale unor oameni de artă și literatură. Se va numi „Cum se întorc argonauții“. Sala „Modern“ a Teatrului Armatei își va deschide — sper — cu ea stagiunea viitoare.

Dacă spațiul ne-ar fi permis, v-am fi relatat subiectul comediei lui Tăutu (care, dat fiind cea de-a doua muză a sa — poezia — nu a rezistat tentației de a-și impregna piesa cu mult lirism). Dar cum ne grăbim spre directorul teatrului „C. Nottara“, Chiril Economu, rămî-ne să aflați amănuntele chiar de pe scenă „Modernului“

Am găsit colectivul de la „Nottara“ în plină eferescență: teatrul ca acea în toamnă

doză săli și asta nu înseamnă numai capacitatea sporită de a primi spectatori. Fiecare din cele două săli va trebui să-și aibă un profil artistic precis, personalitatea proprie — și, în acest sens, căutările sînt febrile. Înainte chiar de a pune tovarășului Chiril Economu întrebarea ce formează obiectul interviului de față, aflăm că pe scena din Sărindar, vom putea vedea lucrări aparținînd lui Gorki, Cehov, Tolstoi („Ana Karenina“), Dostoievski (eventual „Frații Karamazov“), că tot aici vom face cunoștință cu Brecht sau cu Ben Jonson. Cealaltă sală a „Nottara“-ului, „Liberatea“, va deveni — și datorită condițiilor sale nu din cele mai ferice: scena mică, sala așijderi — un fel de studio experimental, unde va putea să se afirme tineretul foarte numeros și talentat al teatrului. Entuziasmul și înflăcărea directorului sînt

Chiril Economu

Nicolae Tăutu

FLACĂRA ÎNTREABĂ

contagioase. Și totuși nu-l scutim de întrebarea pe care o precuzusem:

— **Considerați că în teatrele noastre sînt mai ales la „Nottara“ există climatul favorabil pentru colaborarea rodnică dramaturgi-consiliu artistic?**

R: Am lăsat la urmă problema dramaturgiei originale: tocmai pentru că ea ne preocupă în primul rînd. Vedeti dv., noi am prezentat în această stagiune cîteva premiere care nu ne-au mulțumit. Nici pe noi, nici pe spectatori. Și nu vrem ca istoria să se repete. M-ați întrebat dacă noi colaborăm cu dramaturgii. Dacă o considerați concludentă, vă ofer o cifră: avem la portofoliu circa 260 de piese romînesti.

I: ?

R: Da, 260! Din care sînt reprezentabile — din nefericire — foarte puține. La acestea ne vom opri, probabil: e vorba despre o piesă a lui C. Constantin, interesantă ca tematică, apoi de „Ruxandra și Timotei“, o piesă în versuri a lui Al. Kirîțescu, cu subiect istoric, dar realizată foarte modern; mai avem de asemenea promisiunile lui Mihnea Gheorghiu, Radu Boureanu, Ana Novak, Al. Adamescu, de a ne scrie cîte o piesă pe specificul colectivului nostru.

I: E un specific al de pregnant?

R: Da, și faptul acesta ne stînjenește n-o dată. Avem mulți actori tineri, dar foarte puțini maturi, așa că trebuie să ocolim piesele care cer roluri de compoziție. Nu avem actori care să poată crea un tip de țaran autentic și cum nu vrem să aducem pe scenă țărani de operetă, iată că ne sînt îngustate căile de acces spre piese cu ase-menea eroi. Cît privește tematica repertoriului nostru, ne interesează mult probleme de etică, de moravuri, probleme privind tinerețul, muncitorii de uzină, intelectualitate noastră. Vrem piese cu mesaj, piese ale realității noastre cotidiene, ajutînd activ construcția noastră socialiste. Pentru astfel de lucrări — firește, de calitate artistică — po-țile teatrului nostru sînt întotdeauna deschise. Larg deschise.

„Flacăra“ transmite dramaturgilor, prin rîndurile de față, apelul directorului teatrului „C. Nottara“. Sperăm că el nu va rămîne fără răspuns.

Una din vizite o proiectasem la maestrul Jules Cazaban. Am izbutit să-l găsim la teatru, în cabină. Și am adresat actorului întrebarea la care doream răspunsul unui actor

— **Credeți că aportul adus de actori și regizori la montarea pieselor originale din această stagiune a fost optim?**

R: Nu știu dacă ați aflat pînă acum lucrul acesta, dar oamenii care merg cel mai rar la teatru sînt actorii. Nu au, bieții, seril liberă. Așa că, spre regretul meu, nu am văzut prea multe spectacole în această stagiune. Pot să vorbesc însă de cele două spectacole ale noastre: „Cinstea noastră cea de toate zilele“ și „Ce fel de om ești tu?“. Din nefericire, noi ne-am dat seama mult prea tîrziu de deficiențele ideologice ale piesei Ane Novak, așa că ea a putut să se strecoare în repertoriul nostru. Regizoral și scenografic socot că spectacolul a avut unele deficiențe — cum ar fi cea fantastă scenă a coșmarului inserată într-un spectacol realizat realist. Dar nu aș putea afirma că artiștii noștri n-au făcut totul pentru ca realizările lor actoricești să servească cît mai bine textul. Firește însă, că cel mai bine ar fi ajutat acestei piese — cît și autoarei ei, pentru al cărei talent am toată stima — și mai ales publicului, dacă n-am fi acceptat să o jucăm în această formă. Trebuie să știți că un actor își respectă întotdeauna textul și, mai ales cînd e vorba de o piesă a zilelor noastre, nu-și cruță strădanile de a face un lucru cît mai bun. Socot de pildă, că „Municipalul“ a oferit „Cinstea noastră cea de toate zilele“ o distribuție foarte bine gîndită și că, în general, a realizat un spectacol bun.

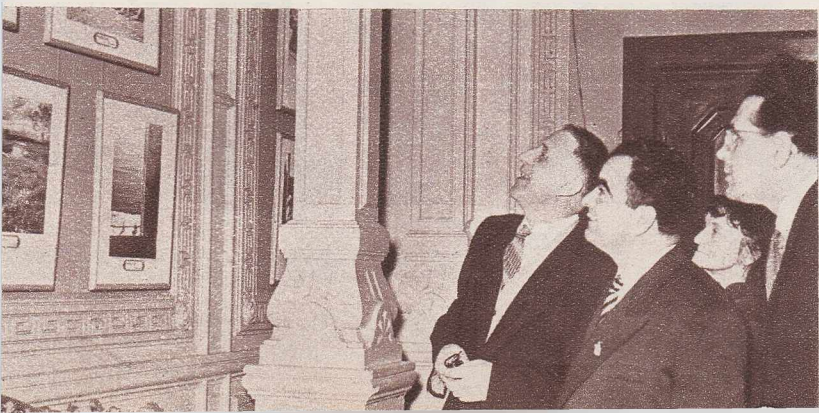
I: Încă o întrebare maestr: ce putem spera că vom vedea în stagiunea viitoare, cu ce no dramaturgi romîni n-veți face cunoștință („Municipalul“ are, în acest domeniu, experiență și reușite).

R: În stagiunea asta încă, veți cunoaște un dramaturg debutant foarte talentat — și tot din rîndul dv. — al gazetarilor: Victor Birădeanu. Piesa lui „Dansatoarea, gangsterul și somerul“, e cu-rajoasă, originală, bine scrisă. Repertoriul viitor sperăm să ni-l prezinte ca dramaturg pe prozatorul Euge Barbu — prin piesa sa „Să nu-ți faci prăvălie cu seară“ — și să ne înprospăteze cunoștința cu doi dramaturgi care vî sînt astăzi desigur, apropiați (și cărora tot Municipalul le-a fost... naș): Horia Lovinescu, care și-a intitulat noua piesă „Omul care și-a pierdut omenia“ și Lucia Demetrius, care nu s-a hotărît încă asupra titlului.

I: Altele?

R: Veți mai vedea un Cehov „Livada cu visini“ și un Pirandello „Heorie a IV-lea“, al cărui rol principal îl visez de multă vreme.

Ne-am declarat mulțumiti de răspunsul maestrului Cazaban. Sperăm că și dvs.

e întâmplă citeodată ca zece mii de oameni să dorească să încapă într-o sală de — să zicem — numai 1.000 de locuri, fapt bineînțeles imposibil de realizat în practică. În vremea din urmă s-au întâmplat două asemenea cazuri: unul la București, cu prilejul turneului baletului din Leningrad, și altul la Moscova, la concertele primei filarmonici românești.

Iată o coincidență care nu este — ca să folosim un termen cam prea uzitat — tocmai... înfăptuitoare. Cînd două popoare sînt prietene și se iubesc, vor să se cunoască. Iar cunoașterea pe calea culturii are darul să întărească, la rîndu-i, această prietenie. Și dacă arta, știința și literatura sovietică sînt răspîndite pînd și în cele mai îndepărtate colțuri ale țării noastre (există oare cititor român care să nu iubească „Donul liniștit”, sau iubitor de artă care să nu admire dansul Ulanovici și arcașul lui Oistrakh?), deopotrivă se interesează și poporul sovietic de valorile culturale românești.

Dovezi, iată cîteva dintr-o mie:

...Undeva la Irkutsk, în îndepărtata Siberie, Nicoară Potcoavă, Dărie, Mircea Rotaru sau Ilie Moromete și-au cîștigat prieteni credincioși, mulțumiți unei expoziții a cărții românești (foto 1).

...La Tașkent, în capitala înșoritului Uzbekistan, cetățenii au avut prilejul să cunoască operele măștrilor caricaturii românești, expuse într-un stand al Muzeului de artă al R.S.S. Uzbec (foto 4).

...Melomanii moscoviți au bisat la Balșoi Teatr pe cîntărețul Garbis Zobian, strălucitul interpret al lui Radames din „Aida”, alături de G. P. Vișnevskiaia, artistă emerită a R.S.F.S.R., și G.A. Galeian (foto 3); ei au aplaudat recitalul sopranei clujene Stella Simonetti și al tenorului Mihail Știrbei. Publicul sovietic și-a exprimat nu o dată prețuirea pentru lucrările tînrului compozitor Anatol Vieru, iar în cadrul Concursului Internațional „Cesikovski” tînrul violonist român Ștefan Ruha (foto 2) a fost distins cu medalia de bronz, ocupînd locul al III-lea ca laureat al concursului. Iată-l împreună cu acompaniatoarea sa, Eva Șinca, sînd de vorbă cu două studențe ce l-au ascultat cîntînd. Muzicieni de talia lui Iuri Șaporin, Anosov și Ivanov și-au arătat entuziasmul față de măiestria și omogenitatea Filarmonicii de Stat „George Enescu”. Iar prietenia lui Aram Hacıaturian pentru George Georgescu nu datează numai de la strălucita interpretare a Simfoniei a II-a din cadrul concertelor date recent la Moscova (foto 5).

Aurel Bauh, Heddy Löffler, Eugen Iarovici, I. Hanquel sînt nume astăzi cunoscute iubitorilor de fotografie artistică din Uniunea Sovietică. Fotografiele lor aduc pe malurile Volgăi, Niprului și Caspiceii, imagini de pe malurile Mureșului, Jiului și Mării Negre. Iată o imagine de la inaugurarea expoziției de la Casa Centrală a Ziaristilor din Moscova, în prezența tov. Mihail Dalea, ambasadorul R.P.R. la Moscova (foto 6).

Pentru todeauna s-au înscris în inimile oamenilor sovietici numele lui Caragiale și Eminescu, Grigorescu și Enescu, Luchian și Sadoveanu, alături de numele noi ale unor creatori deveniți celebri în anii democrației noastre populare, ale căror opere constituie mîndria poporului eliberat.

...Cînd, plîmbindu-te seara pe chiriurile Odesei, auzi un grup de tineri fredonînd minunata baladă a lui Ciprian Porumbescu; cînd, într-un mic sal ucrainean, un pui de colhoznic te întreabă dacă povestea cu pupăza din ței i s-a întîmplat aievea lui Nică al lui Ștefan al Petrei din Humulești; cînd niște tineri tractoriști gonesc tractoarele pe îndepărtatele pămînturi proaspăt desfelenite, cîntînd despre Marinică; cînd zece mii de moscoviți vor să pătrundă într-o sală de o mie de locuri, ca să-l vadă pe George Georgescu dirijînd — putem spune că toate astea se cheamă cunoaștere pe calea inimii, a frumosului, și că ele reprezintă un simbol al prieteniei clădite pe dragoste de pace.

A. B.

CÎTEVA MĂRTURII DINTR-O MIE

În drum spre Egipt, Italia și Grecia, ne-am oprit pentru douăzeci și patru de ore la Constantinopole. La întoarcere, am fost întrebat de nenumărați prieteni și cunoscuți:

— Ce ți-a plăcut mai mult? Unde ți-a plăcut mai mult?

La aceste întrebări, nu se poate răspunde decât pe ocolite. E greu, e tare greu să răspunzi că ți-a plăcut cutare și cutare lucru, din cutare și cutare țară ori localitate. În fiecare loc ai văzut ceva ce nu era în alt loc. La Istanbul, pe partea orașului vechi a golfului Cornul de Aur, se ridică, svelte, ca niște săgeți zburătoare, spre cer, minaretele vestitelor moschei ridicate sub sultanii fostului imperiu otoman, iar la intrarea în Bosfor, când vii din Marea de Marmara, pe țesitura unui dtmb se află vestitul Serai. Nu departe de Serai se zăresc cele patru minarete care încadrează clădirea bisericii Sfânta Sofia. Minaretele datează din vremea când această capodoperă a arhitecturii bizantine a fost transformată în moschee turcească.

Ploua când am debarcat la Istanbul. Totul părea mohorât. Mohorâți, ca și vremea, păreau și bieții hamali care, pe preț de nimic, cară în spate poveri dintr-un loc în altul. Eu credeam că acest lucru este caracteristic numai portului maritim, dar m-am înșelat. La Istanbul omul este cel mai ieftin mijloc de transportare a mărfurilor și materialelor de tot felul. Omul este mai ieftin decât catirul și măgarul, decât macaraua și autocamionul. Hamalii au samare pe

Forfotă pe calea Mistiklal, principala arteră comercială a Istanbulului.

spate. Pe aceste samare își sprijină poverile. Li ajută să-și suporte mai bine încărcăturile: nici sacii cu ciment și nici barele de fier nu le cad din spate. I-am privit o clipă. Fața lor nu exprima nici un sentiment. Erau obosiți. Până la istovire erau obosiți. Obosiți ca vitele de povară. Erau împăcați cu soarta? Cine le dă tăria sufletească de a rezista? Allah? Mahomed? Nici rezistență fizică nu prea aveau. Se clătinau, dar nu cei care duceau poveri pe umerii lor, ci cei care își lăsau poverile și se duceau după altele. Sub poveri erau îndoiți de șale. Până la pământ erau îndoiți. Aproape să atingă țărîna cu fruntea, întocmai cum fac mahomedanii bigoți, care-și întorc fața către Mecca, așa cum am văzut drumeți și

păzitori de cămile pe marginea pustiului de nisip din Egipt, în drumul de la Alexandria la Cairo.

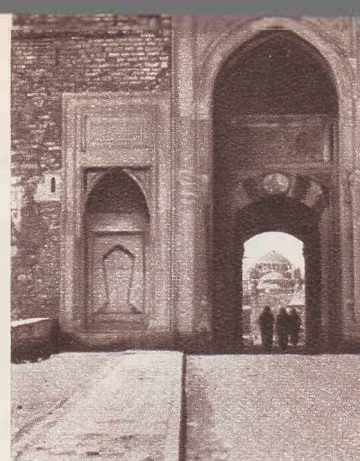
Vestea sosirii noastre în Istanbul s-a răspândit iute prin oraș. Mergeam în grup.

Cițiva dintre acei hamali s-au oprit și ne-au privit. Cei cu poveri au schițat un zîmbet, iar cei cu golul au ridicat mîinile în sus și ne-au salutată. Pe fața lor a înflorit bucuria, parcă și-au văzut niște rude, niște prieteni. Alt semn de prietenie și bunăvoință l-am văzut la soții Harap de la ambasada noastră.

În acest strălucit oraș a răsărit și a apus soarele a două imperii: cel bizantin și cel turcesc.

Anthemios din Tralles și Isidor din Milet ridică un monument neegalat de artă orientală și bizantină, atât în ceea ce privește construcția, cât și împodobirea interioară. Vom aminti doar de faptul că așezarea cupolei a dat mult de furcă marelui matematician Anthemios din Tralles, anume chemat pentru aceasta de către împăratul bizantin. Planurile și calculele sale au depășit tot ce se cunoștea până atunci în materie de mecanică și gravitație.

Bogățiile imperiului bizantin erau tot atât de vestite ca și bogățiile lui Tutankamon sau ale regelui Minos. A fost bogat Bizanțul. Pe măsura acestei averi, s-a construit și Sfânta Sofia. Zeci de tone de aur a costat și zeci de tone de aur au fost turnate în podoabele ei. Numai praful de aur din mozaicuri mai strălucete astăzi. Nu știu cum ar fi arătat, dacă ar fi rămas neatinsă, ca pe vremea strălucirii imperiului bizantin.

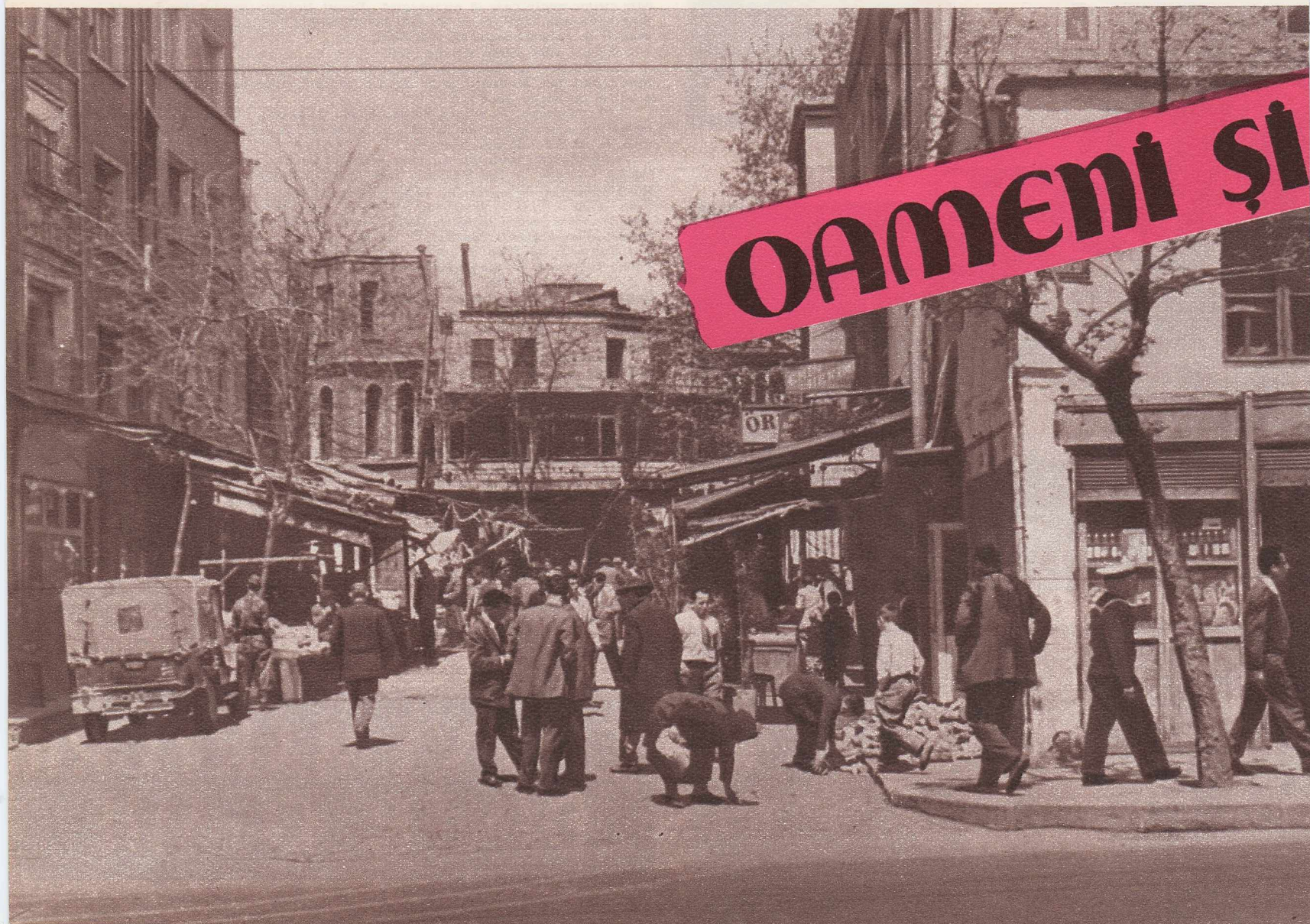

Monumentala poartă a lui Augustus (numită de turci Bab-ı Hümayun) construită din marmură în 1478. În aci se intră în grădinile Seraiului.

Dantelăria de piatră m-a amețit la Sfânta Sofia. M-au amețit coloanele. Coloanele groase, ca la Templul lui Apollo din Corint și coloanele subțiri, ca de pildă vor brincovenesc, de la etajul destinat femeilor musulmane după ce zidirea a fost transformată în moschee. Și cupola este amețitoare. Te amețește înălțimea și lărgimea ei.

Orașul Istanbul, Bosforul, cele două cartiere europene îți amintesc și alte locuri, alte întâmplări. O întâmplare cheamă pe alta, și fiecare loc este legat de istorie. În jurul „Parisului evului mediu” — cum era numit Constantinopol —

Un instantaneu: case vechi, tarabun, un „Jeep” american, un grup tează o afacere la negru, o bătrînă culege de pe jos resturi de alimente.

popolul în veacurile trecute — grațiată misterele celor o mie și una de nopți.

Seraul este chiar pe botul Bosforului. Și Edicule, vestita închisoare a celor șapte turnuri, tot pe malul Bosforului se află. Tac stîncile Bosforului. Le-am văzut cum strălucesc în soare, la

fului grec s-au dovedit a fi mai puternice decît cele ale filozofilor romani...

Trăim în epoca în care zeii sînt izgoniți din cer de sputnici, iar spațiile interplanetare devin accesibile omului. Mistificatorii și-au trăit traiul. Epoca lor de aur a apus.

din stînci și valuri, au preschimbat albul penelor pescărușilor în puful gălbui al puilor de găină ce ies din găoace. Chiar și strigătul lor, înodat în gît, seamănă cu strigătul puilor de găină.

Cînd călătorești pe vapor, lumea îți se pare limitată în raza pe care o cuprinzi cu privirea de la proră

Unul din minaretele moscheii Aya Sofia.

MINARETE

— Note de drum —

de Dumitru CORBEA

Fotografii de Constantin FAUR

întoarcere. Sînt frumoase, sînt mărețe.

La sosire, în Bosfor era parcă mai multă mișcare decît la întoarcerea noastră. Sau mi s-a părut.

În timpul scurt cît am poposit pe malurile Bosforului, am întîlnit mulți cetățeni care și-au arătat dorința de conviețuire pașnică cu toate țările balcanice. Ne-au întîmpinat oameni care vorbeau romînește, care s-au interesat de țara noastră. La despărțire, în port, ei priveau vaporul nostru cu simpatie, cu dragoste, căci nava noastră ducea mesageri pașnici — scriitori, artiști plastici, oameni de știință — din patru țări de democrație populară.

Arta și știința sînt primii soli ai înțelegerii între popoare. Frumosul și gîndirea pătrund. Nu pot fi înăbușite. Grecia antică ne stă mărturie în această privință. Roma a fost mai puternică. A ocupat-o, a desființat-o din punct de vedere politic și chiar etnografic, vînzînd ca sclavi aproape în întregime populația Epirului, dar n-a putut să-i biruie spiritul, arta. În această privință Grecia a biruit, căci spiritul ei s-a impus. Era mai puternic spiritul lui Socrate. Concepțiile despre viață ale filozo-

Dacă nu aș fi trecut ziua prin Bosfor și dacă nu ar fi fost soare, aș fi regretat. Nu mi-ar fi rămas despre Istanbul decît imaginea sumbră, de vreme rea. Soarele mi-a răsturnat imaginea făcută cu două săptămîni în urmă. Altfel păreau stîncile, casele, moscheile și chiar culoarea apei. Mi-a rămas de neuitat apusul soarelui pe malul Bosforului. Poate că pentru acest apus de soare și-a părăsit patria Pierre Lotti, îmbrățișînd totodată și religia mahomedană. Pînă și îmbrăcămîntea și-a schimbat-o marele scriitor francez pe țarmul Cornului de Aur, golful în care își oglindesc minaretele strălucitoare moscheile. De aur par și stîncile gălbui. Pînă și bărcile mici ale pescarilor par de aur. Și apa are strălucirile focului și aurului. Și pescărușii par de aur. Razele soarelui, răsfrînte

↑ Stambulul — una din cele trei părți ale Istanbulului — într-o dimineață cețoasă. În fund se profilează silueta impunătoare a moscheii sultanului Ahmed.

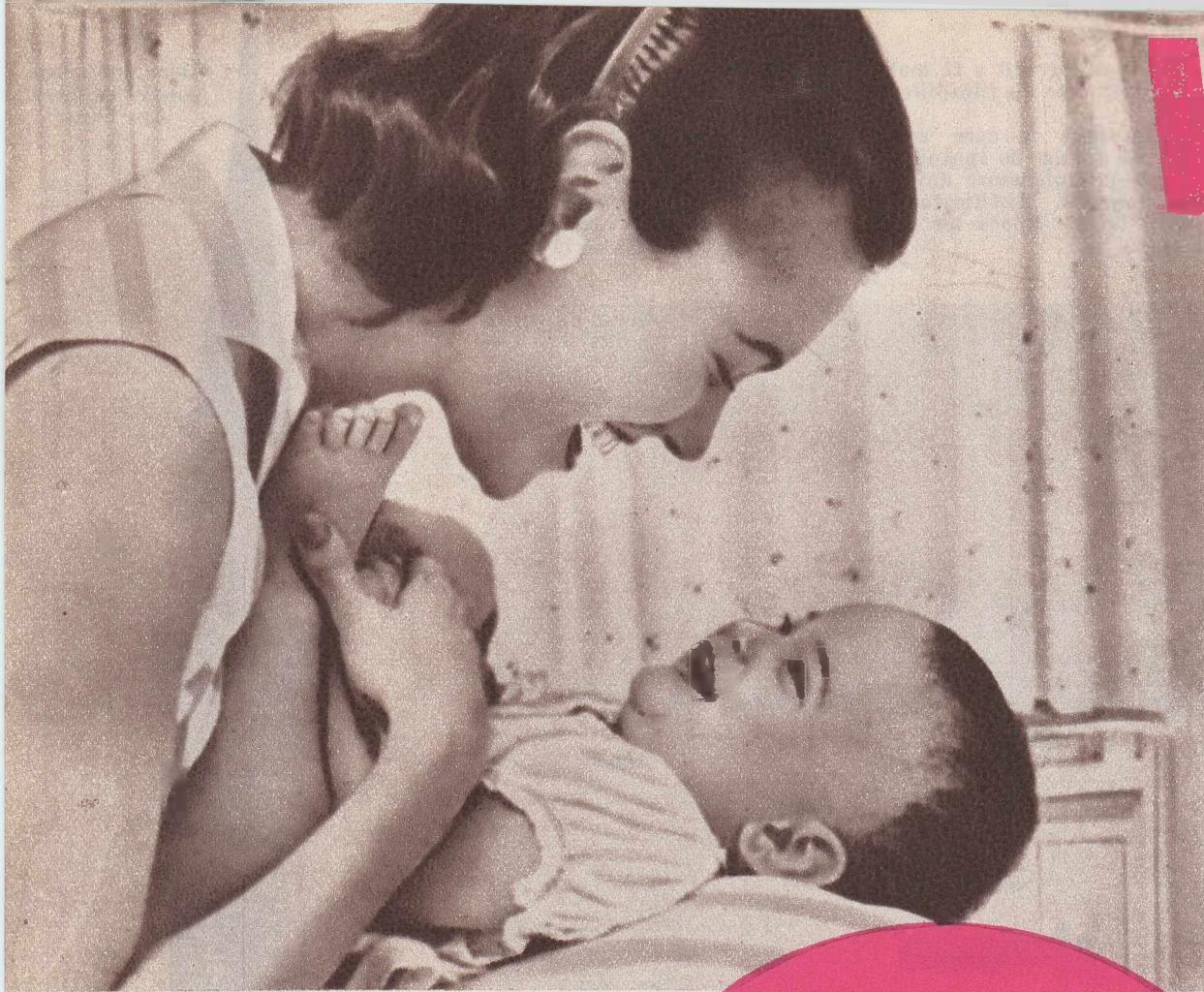
sau de la pupă, de la tribord sau de la babord. Rolul principal îl are în acele clipe imaginația. În cabina vaporului nu ai nici un orizont. Te înăbușe căldura caloriferului. Vrei aer curat. E noapte. E furtună. Vaporul se clatină ca o cutie de carton. Cînd te trezești din somn, ai impresia că mergi pe un drum de țară, zgrunțuros, plin de hopuri și bolovani, pe care au luat-o razna telegarii.

Puntea te trezește la realitate, stelele sclipesc, se clatină. Te clatini și tu cu ele și furtuna e gata să te arunce în valuri. Te ții de ce găsești la îndemină. Scrutezi zarea. E întuneric. Valurile mugesc. Nu vezi decît scînteierile spumei, la lumina becurilor de pe bord, nu auzi decît talazurile furioase ce izbesc cu putere pereții metalici.

Moscheea sultanului Ahmed, cu cele șase minarete ale ei, unică în întreaga lume islamică. ↓

VIATĂ,

Acum două săptămîni, Uniunea Sovietică s-a încercat cu toate tipurile de arme însemnătate istorică a avut atomice sau cu hidrogen, dare". A avut efectul unei știința popoarelor, a zgîl ai marii finanțe, a trezit no

Pentru prima oară în a de la Hiroșima, bomba atc deasupra globului — ome de a înlătura coșmarul m din regiunea insulelor Bi Coventry sau Frankfurt, pentru a se plimba cu bom tale și școlarii care visea tori de roboți electronici dacă, alăptîndu-și pruncii. 90, prelații tuturor cultelo realiști ai occidentului ș — cu toții au tresărit: în tea atomică va fi pe vec gestul guvernului sovietic mină generoasă și o punte popoare, indiferent de ori

Din păcate, forurile co tale, încercînd să diminu ecoul uriaș al hotărîrii U buie, cu vădită rea-credinț Ca atare, domnii din oc că pacea se asigură, chip lor: că înzestrarea Bunde contribuție la întărirea se privilegiu să poți muri n-a sosit „încă” momentul Ńelur cu arme nucleare, n gerii stocurilor existente Dulles — „abia după 5-10 american va continua să și că „guvernul S.U.A. n

Omenirea este însă de viață pașnică și împotriva să-i readucă la realitate Acum, astăzi — și nu pe tîndeni și pentru totdeau cea mai fierbîntă și actu Socialismul a făcut pi nelor apusene să-l urmez

Pentru ca monstruoasa ciupercă atomică de la Hiroșima să nu mai întunece vreodată cerul lumii. Demonstrație la Tokio. ↓

Sovietul Suprem al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste hotărăște:

I. Să se înceteze în Uniunea Sovietică experiențele cu toate tipurile de arme atomice și cu hidrogen.

Sovietul Suprem al U.R.S.S. așteaptă ca parlamentele celorlalte state care dispun de armele atomice și cu hidrogen să facă tot ce este necesar ca și aceste țări să înceteze exploziile experimentale cu aceste tipuri de arme.

II. Să însărcineze Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. să ia măsurile necesare pentru traducerea în viață a punctului I al prezentei hotărîri și să facă apel la guvernele celorlalte state care dispun de armele atomice și cu hidrogen să ia măsuri similare pentru a asigura încetarea experiențelor cu armele atomice și cu hidrogen pretutîndeni și pentru totdeauna.

Din „Hotărîrea Sovietului Suprem al U.R.S.S.” din 31 martie 1958

Un car alegoric, pe străzile Genevei: „NU experiențelor cu arme atomice! Și Elveția este amenințată de această primejdie!”

Miting la Berlin: „NU transformării Germaniei occidentale într-un focar al pregătirii războiului atomic!”

ESTE RÎNDU

NU MOARTE

atomică!

ul Suprem a hotărât ca d unilateral experiențele u hidrogen, acest act de bombe. Nu al unei bombe ombe „curate” sau „murcii”, care a zuguduit conunor regi neincoronaji nimile oamenilor simpli. - de cînd, după explozia a o sabie a lui Damocles de posibilitatea concretă zbojului atomic. Pescarii shall și gospodinele din orimesc salariul groazei asupra Europei occiden- astronauți sau construc- Colorado care nu știu it și particule de stronțiu duiesc pacea, politicienii ionați să supună natura colțit speranța că moar- Ei au văzut cu toții în agoste de om, au văzut o pace și înțelegere între ocială.

principalele țări occiden- se poate — să anihileze ce, s-au grăbit să-i atrinui „act propagandistic”. a să convingă popoarele rsa dementă a înarmării arma atomică ar fi o bene; că este un adevărat nei bombe „curate”; că blemei încetării experien- rii producției sau distru- cum o spune pe șleau putea ști dacă arsenalul e de distrugere în masă” ța la planurile sale...”

Èa s-a pronunțat pentru ce și va ști pînă la urmă de omucideri în masă. — trebuie lichida: prestu- menințării atomice. Este a popoarelor.

am popoarele cer guver-

Sinistrul chip al morții atomice — lucrare de graficianul John Heartfield. →

LONDRA

← Lungi coloane de manifestați străbat pe piaaie străzile Londrei, de la Hyde Park spre Trafalgar Square, purtînd pancarte cu inscripția: „Să se înceteze experiențele cu bomba cu hidrogen!”

Demonstrație anti-atomică la Stockholm.

STOCKHOLM

V., DOMNILOR!

PARIS

Se strîng semnături împotriva rampelor de lansare a rachetelor morții din Franța.

THE WARREN TIMES : Cel mai mare ziar din Anglia
S.U.A. să declare cel puțin că ele vor înceta aceste experiențe pe o perioadă nedefinită, fie pe o anumită perioadă.

DAILY HERALD : Anglia să înceteze experiențele să exercite presiuni asupra Statelor Unite ale Americii, pentru ca și ele să procedeze la fel.

Daily Mirror : Nimic nu împiedică încetarea experiențelor.

Die Presse : O hotărîre care trebuie salutăată care va contribui poate la scoaterea negocierilor cu privire la dezarmarea din cercul lor vicios

FRANCE PRESSE : Prin gestul său, Uniunea Sovietică impresiona fără îndoială îndeosebi pe japonezi și indienii, care nu încetează să-și manifeste îngrijorarea față de cursa înarmărilor pe plan mondial

LE FIGARO : Opinia publică constată... că, o dată în plus, puterile occidentale au fost luate pe nepregătite de o inițiativă sovietică care va avea un răsunet considerabil.

DIE WELT : Motivul cel mai serios pentru o încetare a experiențelor nucleare de ambele părți ar trebui să fie faptul că e necesar să se facă primul pas pentru a înlătura o politică de înarmare, care devine din ce în ce mai halucinantă și care prezintă din ce în ce mai mult caracterul unei sinucideri.

Uzina „Semănătoarea“ a făcut de curind un prim salt: de la mașina de semănat, la complicata combină de recoltat cereale. Acum, într-un ritm alegro-vivace, uzina se grăbește să livreze, până-n vară, încă trei mii de combine. În cadrul acestei lupte începe al doilea salt. Este cel pentru calitate și economie. Pe frontul acesta al economiei, și implicit împotriva rebutului, lupta s-a deschis sub deviza: „Fiecare gram de material economisit înseamnă mai multe mașini agricole!“

Câte mașini agricole vor fi realizate oare, în această bătălie pentru economii de materiale? Răspunsul exact îl vor da muncitorii uzinei, în ajunul zilei de 1 Mai — atunci când vor raporta și despre primele realizări.

Până atunci, de pe frontul proaspăt deschis „raportează“, în imagini, fotoreporterul nostru. Iată...

Controlul e mama calității și moartea rebutului. De aceea, prima piesă din serie ieșită de sub cuțitul strungului trece pe sub ochii controlorului de calitate. Am reglat bine mașina? E bun sau nu e bun calculul? Iată întrebările care-l frământă pe strungarul Ilie Călvărășanu (foto 1)...

Dar chiar dacă prima piesă din serie este bună și a primit „avizul“ controlului, se poate întâmpla ca unele din piesele următoare să aibă defecte. Iată, deci, de ce este necesar un control strict asupra lor. Și iată de ce, până la montaj sau la magazie, intervin „furcile caudine“ ale nu mai puțin de 160 controlori — cîți sînt în fabrică (foto 2).

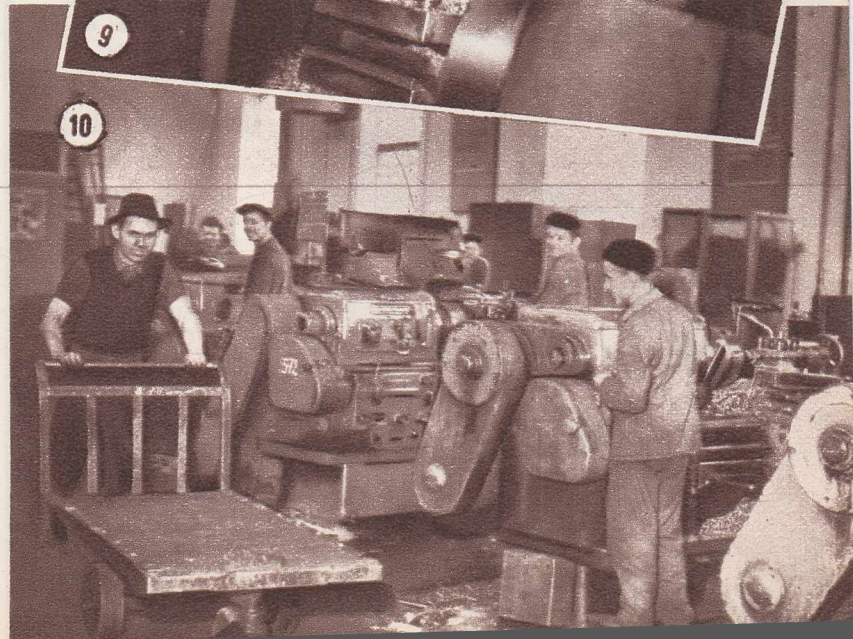
Uneori se mai întâmplă și altfel: cite un dispecer, din „exces de zel“, ocolește acest control final. În legătură cu această „scurtare de circuit“, gazeta uzi-

Un fotoreportaj de
A. LOVINESCU și B. SURU

nei și-a manifestat punctul de vedere prin următoarele rînduri rimate: „Dispecer-următorul / Este om cu mult curaj. / Păcă-lindu-și controlorul, / Dă rebuturi la montaj / Persistînd în păcăleală, / Crede că-i făcut și planul. / Însă noi, de bună seamă, / O să-i mai scurtăm „elaul“ / Și-l rugăm să treacă piesa / Prin normalul circuit, / Fiindcă altfel, pîn-la urmă, / Va fi din-sul... păcălit“.

La „Semănătoarea“ a mai apărut o armă împotriva rebuturilor: un grafic al... răspunde-rilor — adică un grafic al maiș-

trilor care răspund de rebuturile „realizate”... nu de ei, ci de către oamenii din echipele lor.
— S-a mai înălțat „un pic”

săgeata graficului! — se plînge controlorul de calitate Ion Băjenaru (stînga).

— Iar a greșit unul — se necăjește și maestrul Ion Dobre, care, în ce-l privește, e un meșter bun, dar trage ponoase pentru altul (foto 3).

O piesă, mai exact o bucășă, respinsă la control a ajuns la „ultima instanță”: e bună sau nu e bună? „Procesul” se dezbate pe loc, în atelier (foto 4). În favoarea buceșei pledează Ion Caranfil, șeful atelierului mecanic (stînga). „Partea civilă” e controlorul de calitate (dreapta), iar hotărîrea definitivă o va semna șeful serviciu-

lui de control și calitate pe fabrică.

De acum încolo, la fiecare lot de 200 de combine se va realiza o economie de 22.000 kilograme din foarte prețioasa tablă subțire. Cum? Așa cum explică și meșterul Alexandru Herman, dispecer la sectorul II producție. Adică, folosindu-se la maximum suprafața unei foi de tablă (foto 5). Alexandru Herman este autorul inovației primelor șabloane de croit tablă și a fișelor de croire. Importante economii sînt acum realizate și prin „reconsiderarea” unor mari cantități de tablă, din foile ciuntite pe vremea cînd nu existau încă aceste șabloane (foto 6).

Ce spuneți? O admiră de la distanță sau o incurcă în treabă? După figura strungăritei — și una, și alta. Dar exact, se va ști numai după strunjirea piesei. Dacă dă rebut, înseamnă că tînărul... o incurcă în treabă (foto 7).

Puțină muncă de lămurire nu strică... mai ales cînd dai rebuturi peste măsură. De aceea controlorul șef Florian Cioroianu îl vizitează mai des pe tînărul strungar Vasile Mirceoiu. Și noi îl ajutăm... „popularizîndu-l” (foto 8).

...Și acum, o popularizare serioasă; vi-l prezentăm pe Gh. Diaconescu. Nu dă nici un rebut! (Foto 9).

Ultima fotografie: un căruț gol se-ntoarce la strungărie (foto 10).

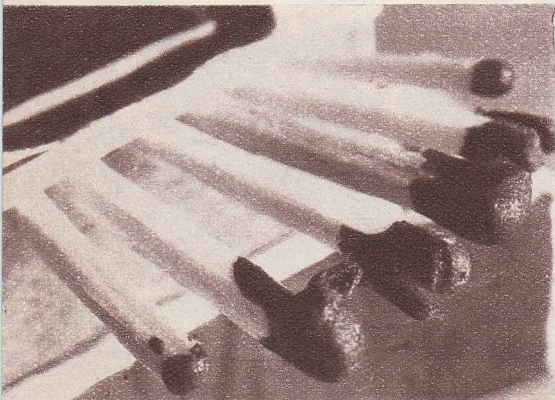
Nu-i interesant — ați putea spune. Ba este! Așteptați să vă explic. Căruțul a transportat sute de piese la control și, la înapoierie, a sosit... gol-goluț. Toate piesele au fost acceptate. Bucurie generală: „Azi n-am avut rebuturi!” Jos rebutul!

**TE VAD!...
TE VAD!...**

PIETORI

„Ineți dreapta!
Irotuarul rezervat
exclusiv auto-
camioanelor în re-
parație!... (Str. Lu-
terană nr. 25, din
București) →

Fotografie de
LĂZĂRESCU

LUME, LUME!

— la steluțe, la
artificii pentru
pom!... la chi-
brituri „Bucu-
rești“! (Folosibile
numai cu material
de protecție)

Fotografie de N. STOIA

LĂPTARESE MODERNE

Observați cutia
cu... materie primă

Fotografie de N. STOIA

**CIND ÎNTRECI
MASURA...**

Prietenul (bine-
voitor): „Hai acas'
mă, să mîncăm!“

Dumnealul din
dreapta (bine fă-
cut): „Numai una
și... mai stăm!“

Fotografie de R. RODA

**Str. BOGDAN QUICA
DIN CLUJ**

Noile blocuri
muncitorești sînt
gata. Calorifer,
baie, lumină elec-
trică: tot confortul.
Doar strada nu
prea e... confortabilă.

Fotografie de R. RODA

Presă a relatat pe larg recentele lucrări ale Consfătuirii pe țara a țărănilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii, care a avut loc la Constanța. Vastul program de dezvoltare mai departe a agriculturii, de construire a socialismului în satele noastre, pe care îl reprezintă Expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, făcută la Consfătuire, s-a ocupat și de problemele dezvoltării viticulturii și de sporirea producției de fructe. Analizînd situația existentă astăzi în țara noastră, indicînd diferitele măsuri tehnice, economice și organizatorice care trebuie luate pentru imprimarea unui nou avînt în aceste ramuri de producție, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a spus: „Priur-o muncă stăruitoare, circa 1 milion hectare terenuri situate pe dealuri și coline și peste 200.000 hectare nisipuri impropriei culturii cerealelor, pot fi valorificate în modul cel mai economic și rentabil prin cultivarea lor cu vița de vie, pomi și arbuști fructiferi“.

În ce privește pomicultura, tov. Gh. Gheorghiu-Dej a arătat că, deși o dată cu aplicarea primelor planuri economice de stat, sectorul pomicol a început să se redreseze, totuși situația generală în acest sector este încă nesatisfăcătoare. Indicînd măsurile concrete ce trebuie luate pentru dezvoltarea pomiculturii, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a arătat: „Pînă în anul 1970 va trebui ca numărul de pomi să ajungă la 140.000.000 buc., din care 80.000.000 plantați în livezi masive și care să asigure o producție anuală de 1.800.000 tone fructe, ceea ce va însemna o cantitate de 75 kilograme fructe de fiecare locuitor, față de 38 kilograme cît avem astăzi“.

Pe linia aceasta a luptei pentru dezvoltarea viticulturii și pomiculturii, Sfatul popular regional Pitești a luat o prețioasă inițiativă, despre care vorbesc reportajul de mai jos. Pionierii acestei acțiuni vor găsi în Expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, îndrumările de căpetenie și ajutorarea concretă a întreprinderii lor entuziaste.

Coline cu înclinația spre sud, bine însoțite și adăpostite. Cele mai multe străjuiesc văi largi, închise spre munte și orientate de la nord la sud. Precipitații de 600-800 mm anual și temperaturi medii de 9-10°. Un fel de mare livadă temperată, în care se amestecă merele parmen aurii cu ionatanele, creștele cu renetele, perele „curé“ cu perele „duchesse d'Angoulême“ — cărora țărăni le spun „duset roșu și duset galben“. Și apoi coaste acoperite de viță, zeci și sute de hectare Cabernet Sauvignon, Riesling italian, Sauvignon blanc, Muscat Hamburg, Muscat Ottonel, Chasselas doré — vinuri potrivite la sărmăluțe, la pui în frigare, vinuri bune de export și plătibile în valută greu. Și apoi pruni din care se face țuică gustoasă, o țuică tare, puțin parfumată.

Această uriașă livadă e regiunea Pitești, patria țuicii și a vinului de Drăgășani. Dar vița ei e bătrînă și nu mai are putere, pomii s-au împuținat. Microclimatele favorabile creșterii și dezvoltării unor specii sudice — Tismana, Govora — unde se găsește castanul comestibil, sînt doar niște mici edenuri botanice.

Inerția aceasta părea de neclintit. În 1957 însă, o inițiativă deosebită dădu peste cap rutina, amenințînd-o cu dispariția totală.

Dar înainte de a vorbi despre inițiativă, să vedem cum a fost lăsată în părăsire marea livadă.

Deși existau indicații de partid și de stat cu privire la stimularea pomiculturii și viticulturii, totuși, organele ce urmau să le aplice nu greșit. În primul rînd greșeau a pînă de subaprecierea și necunoașterea posibilităților acestei regiuni. Căci sînt locuri unde trebuie să cultivi pruni, meri, cireși, fiindcă e cu mult mai rentabil. În al doilea rînd, trebuie să ții seama de tradiții și să nu sădești pepeni acolo unde se însămința pluta — căci nici condițiile pedoclimatice, nici priceperea oamenilor nu te vor ajuta. Și, în al treilea rînd, trebuie să-l cointerezezi pe producător.

Astăzi, există peste zece milioane de pruni; dar majoritatea lor sînt necorespunzătoare, proveniți din drajoni (pruni sălbatici) — veche moștenire — și ocupă o proporție zdrobitoare față de meri, peri, cireși, vișini, nuci.

Inițiativa de care am amintit o dată, desigur, roade bogate. Însă ea cere timp: pomul nu se toarnă, nici nu se forjează, ci crește în opt-nouă-zece ani, pînă începe să producă. Vița bătrînă și hibridă trebuie înlocuită, coastele golașe trebuie reacoperite de viță. Pînă în 1965, suprafața livezilor va ajunge la 70.000 ha (aproape de două ori ca acum), cuprinzînd 20 milioane de pomi; fiecare cetățean al republicii își va avea pomul său în regiunea

Pitești și încă o mină de fructe pe densura. Prunul nu va mai ocupa un procent de 81 la sută, ci doar de 40 la sută (căci, chiar de soi fiind, nu prunul e cultura cea mai rentabilă). Mărul, de la 7,5 la sută, va urca la 35 la sută și tot așa părul, cirezul, nucul. Asta e o cotitură. Această cotitură cere perseverență, spargere de rutină. Căci dacă livezile sînt atacate de viespile de fierăstrău, de omizi, de păduchele festos, de rapăn, de monilia — marea primejdie o constituie tlcuși gospodarii anti-gospodari, tehnicienii antitehnicieni.

Avînd un obiectiv limpede — obținerea de material săditor — războiul cu inerția pomiviticolă a

16.

început, în regiunea Pitești, printr-o victorie. Iar victoria s-a datorat organizării. De cum a fost instalat în noua funcție, președintele sfatului regional l-a chemat pe specialistul hortivicol, inginerul Pacea, și i-a cerut „o situație“. De obicei „darea situației“ se făcea în jumătate de oră. De astă dată, noul președinte a vorbit cu specialistul două zile. Pe baza datelor, s-a făcut un plan, dar întrucît planuri se mai făcuseră, inginerul Pacea era destul de puțin entuziasat. În curînd, avea însă să se convingă că noul președinte înțelegea foarte bine însemnătatea pomilor și a viței de vie și că era decis să aplice respectivelor hotărîri ale C.C. al P.M.R. — atît de discutate și atît de insuficient puse în practică pînă atunci.

Planul era limpede. Pentru înlăturarea carențelor, trebuiau făcute două lucruri: procurat material săditor în cantități enorme (milioane de pomi altoiți), cointereșați producătorii. Pomii se obțineau în pepinierele regiunii în cantități mici, cointeresarea trebuia legislată. Conducerea sfatului regional începu să se ocupe de materialul săditor. Pînă atunci, în fiecare an se produceau în medie trei-patru sute de mii de puiți port-altoi. În 1957 se produsese 16 milioane, de patruzeci de ori mai mult ca înainte. Acest început de cotitură fu atît de violent, încît provocă reacții din cele mai nostime în lumea specialiștilor. La o conferință pe țară, ținută la începutul

În ciuda numelui său exotic și frumos, păduchele de San José e un dușman periculos al pomilor. Dar, prin stropirea mecanizată a acestora, pomicultorii îi vin de hac.

Un milion de puieti sînt plantați pe 40 ha, la pepiniera pomicolă Crînguri, din raionul Găești.

000.000

de C. BACIU

Fotografii de Marin IVANCIU

...stei acțiuni la Baia Mare, tehnicieni cu experiență înfirmară și abilitatea obținerii unei cantități atât de mari de seminte, în special de mere și pere sălbatice, și producerea puietilor pe suprafețe mari de pepinieră. Creșterea acestor „pui de pom” cere, după toate experiențele anterioare, înna de lucru a mii de zilieri. Înci erau mii de kilograme de seminte, fiecare kilogram avînd zeci de mii de seminte, și fiecare din acestea trebuia să fie apucată întregetul gros și arătător, băgată în mînt și acoperită. Și apoi trebuiau să fie întreținute tineretele plante. „Nu se poate — spuseră,

„specialiștii”. Lucrați în pepinieră de cel mult cinci hectare. Nici n-o să aveți cu ce să recoltați”. Totuși, la Costești se făcu o pepinieră de puieti de 49 ha — așa cum pepinieriiștii particulari de odinioară nici nu visaseră. O supraveghea un singur tehnician, Florea Roșu, care va fi trecut o dată în analele pomiculturii, dacă pomicultura își va avea asemenea anale. Recoltarea se făcu cu trei pluguri special construite. Astfel, pentru recoltatul a 600.000 puieti, în loc de 400 muncitori pe zi, fură folosiți numai 50.

Pînă în 1956, plantările masive în regiune se rezumau la 150-200

La Valea Mare, pe 20 de hectare, se plantează viță de vie în terase.

ha pe an. În '56 se plantară 500 ha în masiv, în toamna lui '57 și primăvara lui '58, planul de plantări ajunse la 800 ha în masiv. De astă dată, deci, conversația despre ionatane și ottonel, purtată la conducerea sfatului, nu fusese uitată a treia zi. Ea condusese la obținerea a milioane de puieti și la construcția unor instalații pentru sortarea a milioane de vițe de vie altoite (sudarea altoiului de port-altoi reducîndu-se astfel la 21 de zile).

Bătrînii pruni de neam prost — cei care dau „roșioarele de vară”, „coltușele”, „negrele” — or să dispară. Viile bătrine de la Topoloveni or să fie înlocuite. Coastele vor fi acoperite de Cabernet Sauvignon, Chaselas doré, Riesling, Muscat, Hamburg. Vor fi ionatane roșii, renette gălbui, parmen parfumate, crețești gustoase, pătule. Vor încocova crengile perilor frumoașele „duchesse d'Angoulême”. Dar pînă atunci vor mai trece ani. S-ar putea ca în viitorul apropiat să se organizeze mai bine schimbul între producătorii din nordul regiunii (cei cu ovinul și fructele) și între cei mai de la șes (cei cu pînea). Absolvenții școlilor pomicole vor fi mai multă carte și vor avea multă experiență, ca exista aparatură contra dăunătorilor și legi de protecție a pomilor. Căci dacă tăierea unui arbore din pădure este aspru sancționată — fiindcă, industrializat, bradul ar putea deveni pat, birnă, scaun — de ce să nu fie aspru sancționată și distrugerea pomului ale cărui fructe vor fi dulceață și băutură, și care necesită mult mai multă muncă pînă e dat pe rod?

Inițiativa sfatului regional Pittești a produs o mare fisură în carența pomivitică. Colinele acestea cu înclinația către sud, însoțite, adăpostite, cu temperaturi medii cuprinse între 9-10° trebuie să devină o grădină mult mai bogată ca înainte.

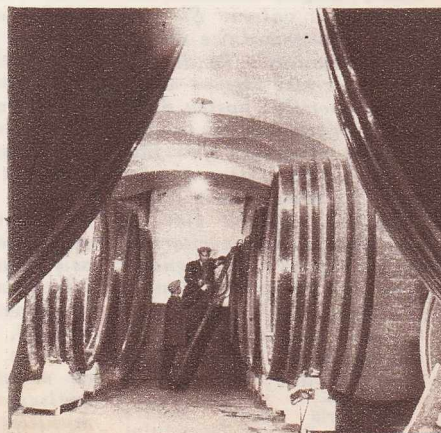

Un instantaneu din timpul altoirii în uscat a viței de vie, la pepiniera viticolă din Călinești. „Uite, așa trebuie lucrat...”

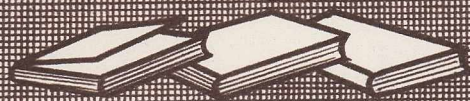
Inginerii Gh. Pacea și E. Serbănescu verificînd existența condițiilor necesare forțării viței altoite.

Scenă dintr-o piesă a cărei acțiune se petrece într-o cramă? Nu, ci un autentic interior de la crama Gospodăriei de Stat din Ștefănești.

Scriitori CARTI

REPORTAJ LA „HOTARUL SOARELUI”*

In drumeția sa prin părțile de miazănoapte ale țării, Horia Liman și-a luat în tolbă uneltele poetului, ale istoricului și ale reporterului. Oamenii și peisajul sint priviți în recenta sa carte „Hotarul soarelui” prin această întreită optică. Poetul imprumută paginilor suflul cald al lirismului, al dragostei sale pentru munții, dealurile și apele locurilor vizitate, pentru oamenii acestor locuri, elementele istorice se constituie din incursiuni detaliate în trecutul ținuturilor evocate, iar reporterul notează cu precizie schimbările survenite în anii noștri, fără a omite, firește, semnificația acestora, grațioasă pentru viața nouă a patriei.

Fără îndoială că aceste trei fațete prezente în „Hotarul soarelui” nu se manifestă separat, ele se completează una pe alta, convergând spre o țintă precisă; raportarea trecutului la prezent și opunerea lor fac mai pregnantă lectorului deosebirea netă a tabloului unor vremi apuse, pline de umbre și întunecimi, de acela al prezentului înmuiat în culorile luminoase ale unei realități de mari perspective.

Notează Horia Liman în finalul cărții: „Acum, la capătul mării călătorii, pădurile și munții, și oamenii capătă noi dimensiuni. Acolo unde opresiunea a dăruit cu pași bezmetici, timp de secole, acolo unde fiecare stîncă a fost o piatră funerară, acolo unde milul oînăt al negurilor a plutit ca niște miasme otrăvite peste creștele severe, înăbușînd purpura zărilor, zăgazurile s-au prăbușit. Lumina năvălește, eliberată, în valuri. Și hotarul întinericului e un hotar al soarelui”. În demonstrarea acestei idei — a trecerii poporului nostru de la un regim vrăjmas lui, la unul pe care el singur și-l făurește, spre înflorirea tuturor harurilor sale — Horia Liman e stăpînit, rînd pe rînd, de entuziasmul descoperitorului noului, ca și de indignarea provocată de un trecut mizer și barbar, de lirismul unui luminat patriotism iscat de contemplarea proaspetelor realizări din anii puterii

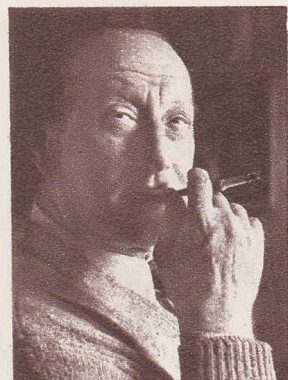

Horia Liman

populare, ca și de compasiunea pentru starea jalnică în care au fost nevoite să trăiască masele de oameni ai muncii de-a lungul frământărilor lor istorice.

Reporterul Horia Liman nu se sfiește să citeze cifre, multe cifre, pentru a indica și pe această cale, marea dezvoltare economică, socială, culturală, a regiunilor bătute de pașii lui; pe locuri altădată cotropite de boli și sărăcie se înalță astăzi uzine, fabrici, gospodării de stat și colective, cămine, creșe, cluburi, biblioteci, policlinici, spitale, teatre de stat, muzee. Cifrele enunțate nu se referă numai la marile construcții, ci în ele încep și unele fapte, în aparență mărunte, dar de o deosebită semnificație pentru transformările noastre revoluționare. Înfrățind statistic situația dintr-un sat îndepărtat, reporterul te invită să meditezi adînc asupra structurilor schimbării ivite în societatea noastră. El relatează, bunăoară, că la Ulmeni, un sat de pe malul Someșului, există acum școli, dispensare, case de nașteri, cămin cultural, fabrică de țiglă etc. Intreaga comună este de trei ani electrificată. În „Hotarul soarelui” cifra se îmbină firesc cu metafora, exactitatea notației cu avîntul entuziastului. Cititorul e plăcut surprins cînd întâlnește — și nu rareori — pagini de frumoasă poezie în plasticile descrierilor ale peisajului. („Amurgul pîrjolea cerul luminat la orizont de șuvoaie aurii. Și în fața noastră, cît cuprindeam cu privirea, ca într-un poem cu metafore de neuitat, se înalțau coloanele albastre ale munților Lăpușului. Era o Mediterană de valuri aurii,

ÎNDRĂGOSTIT DE DUNĂRE ȘI DE OAMENII EI*

F. Brunea-Fox

Este, pare-mi-se, cam veche disputa: înainte de o masă copioasă e bine, sau nu, să guști din bucatele cu care te vei delecta? Gospodinele, indeobște, susțin că nu e prea bine și, de cele mai multe ori, ele nu mai consumă cu aceeași poftă pe care o manifestă conviții lor, bunătățile pe care, preparîndu-le, vrînd, nevrînd, le-au degustat.

Această introducere, prilejuită de lectura volumului de reportaje, subîntitulat „Peisaje dunărene”, al lui F. Brunea-Fox, nu are nici o legătură cu nemăfîntînta ciorbă de pește pe care o prepară mama lui Boris, dentistul orașelului portuar de la gurile Dunării — eveniment de seamă cu care se deschide cartea. Comparația culinară nu este decît o figură de stil, prilejuită semnatarului acestor rînduri de faptul că a avut ocazia, datorită mai multor reportaje apărute în „Flacăra”, să „guste” din festinul pe care reporterul îl pregătea prin acest volum, cu mult înainte de apariția cărții.

Pentru cititorii din generația mai vîrstnică, F. Brunea-Fox este nu numai o semnătură cu care s-au întîlnit cu mulți ani înainte, dar, mai ales, garanția semnării și comentării, cu cea mai variată gamă a mijloacelor reportericești, a unor fapte interesante și bogate în semnificații. În reportajele lui Brunea-Fox a predominat interesantul — împins adesea pînă la senzațional (a nu se înțelege că mă refer aci doar la specificul unei preze ce cultiva senzaționalul cu orice preț, ci, mai ales, la un senzațional bazat pe un fond profund social, plin de acuzații la adresa societății care lăsa în mizerie pe iepoșii de la Tichilești sau care practica, în Malta, cel mai odios trafic: comerțul cu carne vie; aceasta pentru a nu aminti decît de două din marile serii de reportaje de pe vremuri ale lui Brunea-Fox).

Interesantul este și astăzi cultivat din plin de reporter. Ba chiar, uneori, cu o ușoară notă de senzațional. Pentru că este într-adevăr un fapt senzațional în viața oamenilor Deltei acela că niște simpli pescari fac sport, că prin canalele Deltei sînt trimise adevărate expediții nautico-sanitare, că brigăzile de pescari dispun de dormitoare civilizate și de sufragerii curate... După cum, tot atât de senzațională pentru lumea barcagilor și a pescarilor este dispariția faimoasei „Comisiuni Europene”, a baronilor-aventurieri aciuți pe aici pentru a se îmbogăți ușor și a cherhanagiilor — cei trei stăpîni de pe vremuri ai Sulinei și ai întregii Delte.

Brunea-Fox este un vechi prieten al Dunării și dunărenilor — și tot atât de vechi cunoscător al felului cum se legau și se dezlegau afacerile „europene” pe aici. Lucrul ne apare foarte clar în primul și cel mai mare reportaj din volum (în total e vorba de trei reportaje), aceluși intitulat „Canarul bea din hirca piratului”. E cuprînsă, dacă vrei, în acest reportaj o veritabilă monografie a Sulinei. Micul orașel portuar, de care și Jean Bart s-a ocupat atît de mult în al său „Europolis”, ne este prezentat și din punctul de vedere istoric, și din cel geografic, economic, social. Cunoștințele reporterului despre Sulina de ieri sînt atît de largi, încît călătorul de astăzi ne aminteste la tot pasul de oameni și fapte din trecut — cele mai multe din fericele dispărute — ba chiar și de case din orașel, de ambarcațiuni de pe Dunăre, de circiuni și cafenele de altădată, de afaceri pe cit de necurate, pe atît de celebre cîndva. Și nu e de loc rea împletirea faptelor din trecut cu cele din prezent; ea arată, celor ce nu le-au apucat, multe lucruri ce nu trebuie să fie uitate și scoate cu atît mai mult în evidență forța noului care triumfă și în Delta.

Al doilea reportaj, cel despre „paradisul albinelor” de lângă Isaccea, conține mai puține incursiuni în trecut. Prin aceasta însă el nu este mai puțin interesant. Pentru că, într-adevăr, existența unei singure mari stupine, în care stupii se numără cu mîile și albinele cu sutele de milioane, nu este de loc un fapt lipsit de elementul „senzațional”. Mai ales cînd cifrele acestea sînt alăturate unor imagini unice: niște stupari care se mută cu apleci, ca ciobanii cu turmele, de la sîlcii la salcîmi, de la salcîmi la rapiță, de la rapiță la floarea-soarelui, de la floarea-soarelui la tei. Există aci o pădure uriașă, formată în întregime din tei. Vă puteți imagina? Numai din tei! Dar, mai ales, vă puteți imagina „această viziune a albinelor mutate din loc în loc după sorocul floral al anotimpurilor”, cum o numește Brunea-Fox? Este, într-adevăr ceva „senzațional”, mai ales că reporterul nu se limitează la gratuita descriere a unei simfonii a culorii, gustului și aromelor, ci la tot pasul ne arată pe stăpînii „paradisului albinelor”, pe oamenii, atît de puțin cunoscuți încă, ce muncesc pe aceste meleaguri.

În cel de-al treilea reportaj al volumului, „Comoara din Celei”, închinat unor așezări din altă parte a Dunării, ni se face cunoscută figura unui director de mic muzeu dintr-un mic orașel dunărean (Corabia), pasionat stringător de piese arheologice (dar și puțin prea local-patriot); ni se amintește de existența (încă) a unor rechini ai întîmplătoarelor descoperiri arheologice prin străvechile așezări din Lunca Dunării și se atrage atenția forurilor competente asupra prețioaselor comori istorico-arheologice ascunse încă în milul Dunării și care trebuie să fie scoase la lumină, cu cele mai moderne mijloace științifice.

În paginile volumului de reportaje al lui F. Brunea-Fox abundă imaginea artistică. Pasaje întregi din aceste reportaje sînt adevărate poeme în proză, închinată Dunării, așezărilor și în special oamenilor ei. Volumul demonstrează încă o dată că reportajul poate să fie literatură. Și încă de bună calitate.

V. SAVIN

* F. Brunea-Fox: „Hirca piratului” — Editura Tineretului, colecția „Patria noastră”.

incrementate sub cerul transparent...”).

De oamenii trecutului, de iobagii și de exploatații latifundiarilor și patronilor. ca și de urmașii acestora, acum liberi și cu fruntea sus, Horia Liman se apropie cu o curciorare dragoste. Evocarea haiducului Pîntea Grigore e pitorească și maiestuoasă. Aura legendară făurită de popor în jurul viteazului haiduc e întrepînută și intensificată de relațiile autorului — relatări care

însă conțin amare adevăruri asupra trecutului de asuprire a poporului. Relevant în acest sens e episodul — într-altăea altele — în care haiducul, revoltat de munca istovitoare și fără de sfîrșit a iobagilor, anunța de pe o culme de deal, prin plesnete de bici, sfîrșitul zilei de muncă la ceasul „cînd cumpăna soarelui se inclina spre asfințit”.

Pagini de sine stătătoare, avînd calitățile unor adevărate schițe, sînt cele referi-

toare la evocarea „Tovarășului Pop”, la prezentarea lui „Moș Zoicaș Gheorghe”, imprăștietorul de manifeste, a lui „Petre Medveșan, țăranul geolog”, a bătrînului făurar de viori Mouje Alexandru.

Scrisă cu un pronunțat simț al actualului, străbătută de sentimentul unui cald patriotism, instructivă. „Hotarul soarelui” se recomandă ca o carte bună și folositoare.

Trăian STOICA

* Horia Liman: „Hotarul soarelui” — Editura Tineretului, colecția „Patria noastră”.

cripcarii, țambalagii și cobzarii de la Dușumea — vestita mahala lăutărească — se întorceau din cele patru colțuri ale Bucureștiului, de pe la nunți și botezuri, ziua pe lumină mare și ajungeau acasă frinți de oboseală...

La acea oră a odihnei, băiatul lui Iordache Luca muscalagiul se strecura binișor în casă, lua naiul de pe masă și da fuga cu el în uliță. În „Verde Cîmpul Cucoanei” creștea un salcîm cu frunză proaspătă. Băiatul se cocoța în pom și începea să sufle cu sete o melodie, ale cărei cuvinte sunau cam așa:

*Sic mămicule, sic tăticule,
E tot mai rar cînd întilnești
La noi, la București,
Un tînăr cochet și galant
Gătît și imparfumat...*

Atunci, cite un biet lăutar, care abia lunecase în somnul cel dulce, se ridica în cot și se ruga cu jale de nevastă: „Jeși, femeie, cu făcălețul, că iar s-a urcat Fănică a' lui Iordache cu muscalul în pom!” Așa i se spunea naiului la noi, în secolul trecut: „muscal”. Și dacă cercetătorii dau azi cuvîntului o veche origine persană (miscal, în persană, arabă și turcă, înseamnă nai), muzicanții de la Dușumea ar fi jurat că ei po-recliseră naiul astfel la '77, pe seama cartușierei cu țevi pe care o purtau soldații ruși la cingătoare...

Așa sau altfel, fapt e că bietul Iordache Luca, muscalagiul, o ducea pe acele vremi atît de greu, încît afurisise naiul ca aducător de sărăcie și nu îngăduia băieților lui să-i deprindă meșteșugul.

Fruct oprit, cu atît mai dulce... Într-o duminică dimineată, Fănică ia naiul pe tăcute, după obiceiul lui, și fuge de acasă. Pe drum, se alătură unui alai de mici meseriași și muncitori care, încărcăți clăie peste grămadă într-un camion cu cai, se duceau să petreacă la iarbă verde, în parcul Bazilescu.

Fănică Luca
Fotografie
de A. LOVINESCU

FĂNICĂ ȘI NAIUL

„LAMPA”

Pe atunci, Fănică umbra diminețile la școala primară din Mavrogheni, unde avea drept învățătoare pe „maica Smara”, poetesa pe seama căreia s-a făcut mai tîrziu atîta haz... Maica Smara da premiul ce se cuvenea feciorului de lăutar, unei odrasle boierești, iar pe Fănică îl trimitea uneori acasă cu cîte două duble subsuori. Așa se face că Fănică, deși cel mai bun din promoția lui, a absolvit cursul primar „cu mențiune” — după care a învățat ce i-a mai rămas de învățat pe lume, fără mijlocirea slovei tipărite...

Iar cînd a prins să-i mijească mustăcioara, Fănică Luca, acum cavalier cu „ochi de drac, strungăreață și cărare”, a început să-i „zică” din gură, acompaniindu-se la chitară...

Și atunci, obișnuiții grădinilor de vară de la „Bordei”, „Herăstrăul vechi”, „Vila Franceză” sau „Vila Regală”, au avut prilejul să asculte poate pe cel mai fermecător interpret

de Viorica
FILIPOIU

Băiatul cîntă pe ruptelea ziuica toată, trecînd de la pîlc la pîlc, iar seara se întoarce acasă, pe lună plină, ostenit, nădușit și... beat de fericire!

Maică-sa, coana Marica, îl aștepta moțînd pe o saltea, în curte. Fănică vine pe poartă într-un suflet, aleargă la ea cu pumnul deschis: „Uite ce ți-am adus, mămică!” Cîștigase cinci bănuți. Mama uită orice supărare, îi trecu bănuții prin păr și-l firitisi: „Aur și mărgăritare să-ți fie partea, copilule!”

Iar Fănică Luca prinde, din seara aceea, grozavă tragere de inimă pentru meserie... Începe să alege nopțile cu naiul prin cîrciumi. Și, spre deosebire de taică-său, băiatul aduce acasă bani. Se vede treaba că acei ce-l hărțuiau și-l izgoneau pe bietul Iordache îl mingiau și-l răsplăteau pe muzicantul cel de șapte ani...

Fănică Luca în opereta
„Chant du Trizane”, la
Teatrul „Châtelet” din
Paris (1937).

Fănică Luca și „urmașii” săi.

Fotografie de A. LOVINESCU

de romanețe din ciți au răsărit pe malul Dimboviței noastre.

Cine ascultă astăzi „Lampa”, „Din ochii care-au plins vreodată”, „Ai plecat, am zîmbit”, „Ce-ai în gușă, Marioară” și altele altele (imprimările se păstrează la Institutul de Folclor și poate că și Radiodifuziunea ne va face curînd plăcerea unei audiții), își dă seama că Fănică Luca a făcut din romaneța lăutărească — cu dorul ei sășietor, cu acele dulci crescendo și galeșe diminuendo, cu grele tînguri, cu lungi treceri în falso ca o depășire a dorinței în suferință împăcată — o mare, o unică artă.

Și e lucru plăcut să amintim, pentru evocarea epocii, faptul că „Lampa”, bucata de rezistență a lui Fănică Luca, nu-i altceva decît o romaneță pe versurile Veronicăi Micle:

O fotografie datînd din 1939, cînd Fănică Luca a cîntat la restaurantul pavilionului românesc de la Expoziția Universală din New York.

*De cite ori am tresărit
La fiece mișcare,
Crezînd că poate va veni
O dulce arătare...*

MIHAELA

În curtea mare și plină de chiriși din „Verde Cîmpul Cucoanei” zburda o copilă, pe nume Mihaela. Drăgălașă și cuminte, fetița era orfană, ceea ce însemna că nu prea avea cine să se împotrivescă la intrarea ei într-o familie de lăutari necăjiți.

Cugetînd îndelung la aceasta, coana Marica a pus ochii pe copilă de mititică, iar cînd Mihaela a mai crescut, i-a dat-o lui Fănică de nevastă. Și iarăși s-a dovedit bătrîna a avea mină bună...

În viața lui Fănică Luca, Mihaela a fost unica, marea dragoste. Ea a rămas în ochii maestrului, pînă astăzi, cea mai frumoasă, cea mai cuminte, cea mai înțeleaptă, incomparabila — „una între toate”.

FLAUTUL LUI PAN

Fănică Luca a cîntat între cele două războaie la expozițiile internaționale de la Varșovia, Paris și New York și a devenit unul dintre promotorii folclorului nostru peste hotare.

S-a făcut atunci grozavă vilvă în jurul acestei „exotice” figuri de pe malurile Dunării: Fănică Luca a fost angajat ca artist de operetă la teatrul Châtelet din Paris (în 1937) și la teatrul Palladium din Londra (în 1938). Rînd pe rînd, „dulce păstoraș”, fachir alungînd șerpi veninoși, faun înconjurat de 40 de nimfe-girls într-o „idilă antică” la Londra.

Scenă familială...

Fotografie de A. LOVINESCU

Fănică Luca își vrea seară de seară audienții zicînd din nai „La fîntîna cu găleată” și „La moară la hîrța-pîrța”... O parte din acest strălucit succes poate fi pus pe seama noutății instrumentului: spectatorii occidentali cunoșteau naiul din aluzii mitologice, ca flaut al lui Pan, zeul de origine tracă. O parte — pe seama surprinzătoarei tonalități a muzicii românești. De bunăseamă însă că nici folclorul, nici instrumentul nu s-ar fi valorificat fără harul lui Fănică Luca.

La New York, printre atîta străinime, virtuosul nostru a cunoscut un romin: pe George Enescu. George Enescu adusese la expoziția internațională opera „Oedip”, Fănică Luca — „Ciocîrlia”...

Într-o noapte, după spectacol, Fănică Luca a cîntat pentru marea compozitor într-o odăiță aflată deasupra pavilionului românesc. Către dimineață, George Enescu i-a spus: „Ești cel mai bun suflător pe care l-am auzit pînă azi”.

CUVÎNTUL ISTORIEI

La încrucișare de veacuri, cînd s-a pornit concurența jazz-bandului asupra bătrînului taraf lăutăresc, singur talentul lui Fănică Luca a putut scăpa de la pierzanie naiul, străvechiul instrument popular.

Cine însă a înțeles, pe acele vremi, meritul lui Fănică Luca pe lingă istoria muzicii românești? Cine măcar a putut să-l asculte în cuviincioase condiții de concert? Cîtă din muzica lui vocală a străbătut altcum decît în crîmpeie purtate de boarea grădinilor de vară? Cîtă a ajuns la urechi altfel decît pe după perdeaua sonoră a unei harnice masticațiuni de mititei...?

Fănică Luca a cîștigat uneori bani... Tînr, oacheș și frumos, a făcut la „Restaurantul romîn” din fiecare din expozițiile internaționale figură de achiziție senzațională, de număr de atracție. Dar numai o

atracție temporară, cu caracter de curiozitate exotică. Fără prefacerile adînci survenite în țara noastră în ultimii 14 ani, actualul profesor de nai ar fi rămas un lăutar. Desigur, un lăutar iubit: totuși, ar fi fost prea repede uitat...

Revoluția culturală a asigurat instrumentului lui Fănică Luca locul cuvenit în mișcarea noastră muzicală, iar instrumentistului rostul unei adevărate personalități artistice. Fănică Luca a devenit artist emerit, laureat al Premiului de Stat, decorat cu Ordinul și Medalia Muncii. El a fost chemat să contribuie la formarea de ansambluri populare la crearea orchestrei „Barbu Lăutaru”. El a dus, în acești ani, faima horelor, a doinelor și a sîrbelor noastre pînă în Extremul Orient, călătorind de nenumărate ori în Uniunea Sovietică și în alte țări, ajungînd pînă în Coreea și în China...

Și a fost primit, de astă dată, ca un solist de primă mînă, ascultat cu evlavie de zeci de mii de muncitori, ca purtătorul de cuvînt al folclorului românesc...

ȘASE BĂIEȚI CU NAIUL LA GURĂ

Iar cînd s-au mai adăugat anii, Fănică Luca a început să se uite în dreapta și în stînga, în căutare de urmași... Atunci, înțeleapta coana Mihaela a pofțit în casa lor din Intrarea Verde (fostă „Verde Cîmpul Cucoanei”) pe Ștefan și pe Damian, cei doi strănepoți de soră ai maestrului, cu gînd să fie puși la încercare. Fănică Luca a pus naiul mai întîi în mîinile strănepotului Ștefan, ca unul ce avea să-i păstreze numele întreg. Însă băiatul, de cum a dus naiul la gură, s-a și speriat: „Vai, unchiule, nu pot — am amețit!” Naiul trece atunci în mîinile strănepotului Damian. „Ai amețit, măi?”

il întrebă unchiul, cu tonul soldătesc cu care îi place să vorbească celor mici și dragi: „N-am amețit, unchiule, de loc!” — se repede băiatul și devine, din acea zi, primul elev al lui Fănică Luca. Mărturiseste însă peste un timp, la un pahar de ceai, coana Mihaela: „Crezi, mătușă, că eu nu amelișen de loc? Mi se învîrtea pămîntul sub picioare. Da’ nu m-am lăsat, am vrut să cînt”.

Damian Luca e azi primul suflător, după Fănică Luca. Constantin Dobre, cel de-a doilea elev, e solist în orchestra M.A.I. Radu Simion, cel de-al treilea, în orchestra sfatului popular.

Alți șase mititei își așteaptă rîndul la școala medie de muzică din strada Principala la Patele Unite. Fănică Luca le poartă o dragoste părintească, îi dăscălește și-i muștruliește, de ție mai mare dragul: „Hai, băieți, un’, doi, trei, dominant do!” Și undă mi-i vezi pe cei șase mititei cum pe loc fac drepti și rînduiți în scara mititei, încep să sufle la unison, umplînd încăperea cu un răsnet de orgă, pe cînd cel de-al șaptelea mititel, acela imprumutat de la altă clasă, le ține isonul lucrînd harnic la țambal...

Însă Fănică Luca, în ceea ce privește posteritatea, mai nutrește un gînd, pe care nu l-a dat încă în vileag, ci mi l-a încredințat doar mie: vrea s-o facă pe fetița lui cea mică, ce încă se află la casa părintească prima suflătoare din nai de pe meleagurile noastre.

Coana Mihaela, despre partea ei, e și ea foarte mulțumită. Zice așa: „Nu multor le-a fost dat să-și vadă visul cu ochii. Eu mi-am dorit așa: să fim bătrîni, să ningă să poarte Fănică o haină călduroasă și eu un palton bun, să fie duminică, să fim liniștiți și să mergem în vizită la copii... Și chiar așa este!”

Și cu degetul bate ușurel (să nu fie dă deochi) în stinghia mesei...

Cîntînd din nai, în fața muncitorilor unei mari întreprinderi textile din Pekin.

Cooperativa
UNIREA INVALIDILOR
(fosta S.Martie)

SATU MARE
EXECUTA

pozețe de damă
din
polivinilin

intr-o gamă bogată de
culori și modele.

GEAMANTANE ÎNVE-
LITE ÎN PÎNZĂ

ALBUME PENTRU FO-
TOGRAFII, ÎMBRĂCA-
TE ÎN POLIVINILIN.

Combinatul
"1 MAI"
SATU MARE

produce

ȘANURI PENTRU PANTOFIȘI
UMERAȘE DIN ALUMINIUM,
CEARĂ DE PARCHET, CRE-
MĂ DE GHETE ÎN TOATE
CULORILE.

VOPSELE PRAF PENTRU
ZUGRĂVELI,

NASTURI ȘI PIEPTENI DIN
CORN.

DIN TAINILE HIDROMAGIEI

A face să apară și să dispară un obiect oarecare — iată principalele efecte pe care le urmărește prestidigitatia.

Publicul își dă seama că scamatorul, datorită abilității, poate face să dispară corpuri solide (cărți de joc, bile, baste etc.) pentru a le face să reapară la momentul potrivit.

Dar spectatorii nu-și pot explica de loc cum se pot obține rezultate analoge, folosind lichide.

Apariția și dispariția unui pahar plin cu apă, separarea apei de vinul cu care a fost amestecată, transformarea cernelii în apă simplă, toate acestea sînt fenomene care îl deutează pe spectator.

Acest gen de experiențe consacrate efectelor magice care se obțin cu ajutorul lichidelor, și în special cu ajutorul apei, fac parte din interesantul capitol al hidromagiei.

Experiențele de acest fel se pot executa ușor și produc efecte pe cît de surprinzătoare, pe atît de interesante și ingenioase. Ele oferă avantajul nou-tății, intrucît la noi în țară rar au fost prezentate publicului.

Un cameleon care s-a înecat în această apă i-a dăruit proprietatea de a-și schimba culoarea.

Se umple apoi primul pahar, care, evident, va conține apă.

Dacă cineva vrea să guste pentru a se convinge dacă e apă, va simți un gust ușor astringent, datorit taninului. Operatorul va avea grijă să avertizeze publicul despre natura gustului, atribuindu-l... cameleonului înecat în apă.

Operatorul trece apoi cu bagheta peste paharul nr. 2 și toarnă în el lichidul din cană, care, în contact cu tricolorura de fier, se transformă imediat în cerneală neagră.

Umple apoi paharul nr. 3. Conținutul lui e apă obișnuită. Nimic surprinzător, deoarece bagheta n-a acționat aici (în realitate, paharul nu conținea nici o preparație!).

În continuare, recurgînd la bagheta, operatorul umple paharul nr. 4. Apa se transformă iar în cerneală neagră. (Acest pahar, ca și cel cu nr. 2, conține, după cum am văzut, tricolorură de fier).

Se toarnă conținutul celor patru pahare în cană. Tot conținutul căni capătă o culoare neagră, transformîndu-se în cerneală.

Se vor umple din nou cele patru pahare. Ele vor conține cerneală.

Operatorul va spune că acest lucru se datorează faptului că s-a întrebunțat bagheta...

Umplem apoi paharul nr. 5. Curgînd în acest pahar, cerneala din cană se transformă în apă limpede. Trece din nou bagheta pe deasupra căni și turnăm în ea conținutul paharului nr. 5. Toată cerneala din cană se transformă în apă.

Golim în cană, pe rînd, cele 4 pahare umplute cu cerneală. Totul se transformă în apă limpede.

Operatorul își manifestă apoi satisfacția de a fi transformat în apă tot lichidul. Decolorația s-a produs datorită acidului oxalic conținut de paharul nr. 5.

Umplem din nou, repede, primele 5 pahare.

"Poate doriți o altă transformare — zice operatorul. Voi mișca bagheta în sens invers".

Trecem bagheta pe deasupra paharului nr. 6 și îl umplem apoi, ca și pe celelalte cinci, cu apă din cană. În acest pahar apa se transformă în vin... (El conținea doar zece picături de amoniac).

Agităm apoi bagheta deasupra căni și golim în ea conținutul paharului nr. 6. Masa lichidului devine roșie.

Golim în continuare primele cinci pahare înapoi în cană, care devine astfel plină cu "vin".

Umplem din nou primele șase pahare cu acest "vin", trecem bagheta deasupra paharului nr. 7 și apoi îl umplem și pe acesta. "Vinul", curgînd în acest pahar, se transformă în apă, sub influența acidului sulfuric.

Mișcîndu-se, în sfîrșit, bagheta peste cană și golindu-se în ea conținutul paharului nr. 7, "vinul" din cană se transformă în apă. Se adaugă și "vinul" din celelalte șase pahare. Toată masa lichidă se schimbă în apă limpede, revenind la starea ei inițială.

A. IOSEFINI

O.C.L. "ALIMENTARA" TG. MUREȘ

PENTRU SĂRBĂTORILE DE PRIMĂVARĂ

cumpărați

de la toate unitățile noastre:

BOMBOANE, CIOCOLATĂ,
LICHIORURI, VINURI,
ȘAMPANIE, VIN SPUMOS.

PETRECEȚI O SEARĂ
PLĂCUTĂ LA RESTAU-
RANTELE

O. C. L.
Medias

vă invită să petreceți o seară
plăcută la

Restaurantele
"PĂLTINIS"
și
"TÎRNAVA"

Preparate culinare
variate, grătar special,
vinuri alese din
regiune.

MUZICĂ,
DANS,
REFRENE
VOCALE

"Cina"
și
"Imnoul"
Preparate culinare variate,
specialități la grătar. Vinuri
selecționate.
MUZICĂ —DANS— REFRENE
VOCALE.

O.C.L. ALIMENTARA - SIBIU

VINDE ÎN TOATE UNITĂȚILE SALE

CONSERVE DE TOT FELUL, VINURI, LI-
CHIORURI, PRODUSE ZAHAROASE (DUL-
CETURI, GEMURI ȘI DIFERITE SORTURI
DE BOMBOANE).

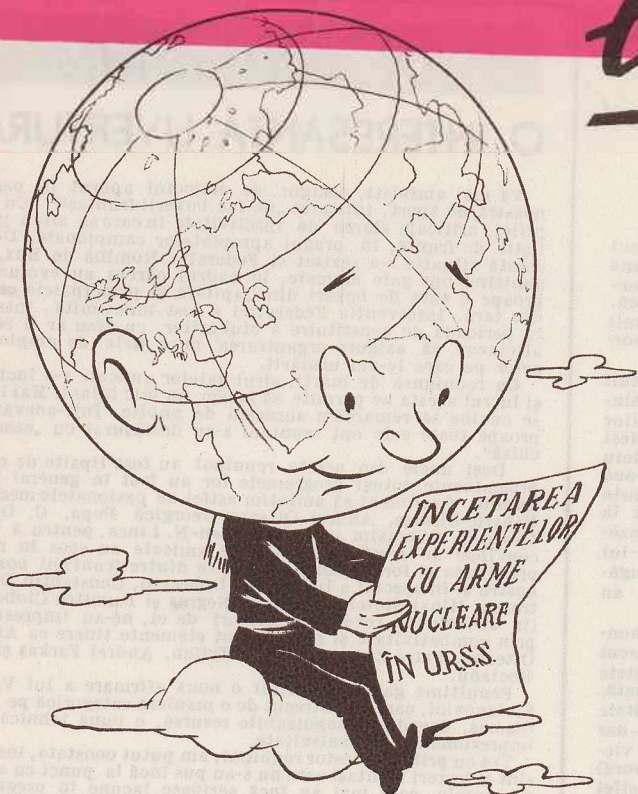
FILATELIE

TIMBRE ÎNCHINATE UNOR SAVANȚI FRANCEZI

Pentru a comemora patru dintre cei mai iluștri oameni de știință francezi, Administrația Poștelor din Franța a pus în circulație o emisiune de timbre închinată savanților Lagrange, Le Verrier, Foucault și Berthollet.

la ordinea zilei

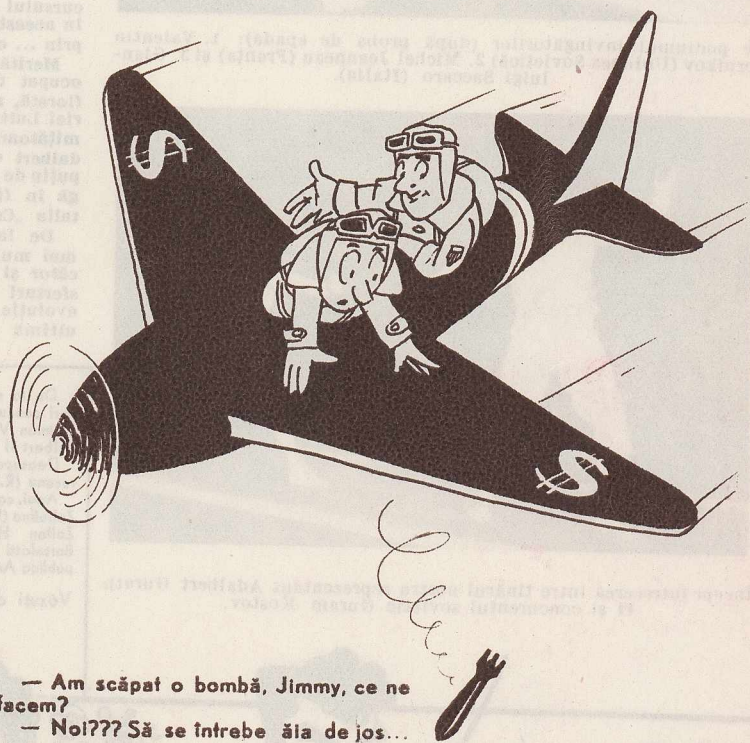
— Eu, personal, salut din toată inima această hotărâre!

— Care e poziția dv. în problema interzicerii experiențelor cu armele nucleare?
— Fixă!...

— Să vă dau și modul de întrebuintare.
— Nu vă deranjați, îl avem de mult...

— Am scăpat o bombă, Jimmy, ce ne facem?
— Noi??? Să se întrebe ăia de jos...

Echilibru bugetar.

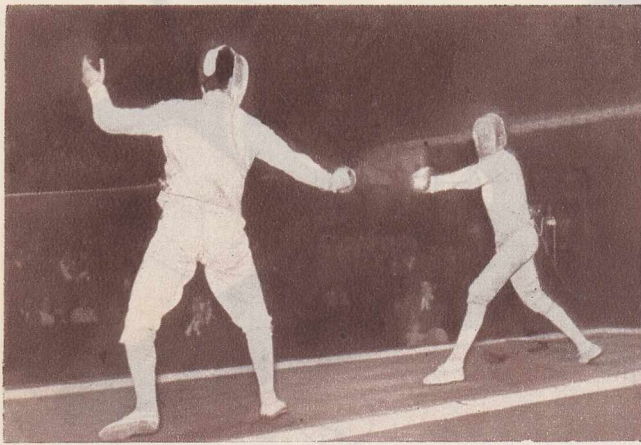
Desene de Rik AUERBACH

SPORT

DIN 16 ȚĂRI

Pe podiumul învingătorilor (după proba de spadă): 1. Valentin Cernikov (Uniunea Sovietică) 2. Michel Jeanneau (Franța) și 3. Gianluigi Saccaro (Italia).

Începe întrecerea între tânărul nostru reprezentant Adalbert Gurath II și concurentul sovietic Guram Kostov.

Bucureștiul — și mai exact sala Floreasca — a găzduit una din cele mai mari și mai spectaculoase competiții de scrimă: „Criteriul mondial”, care a reunit la startul celor patru probe sportive din 16 țări.

Concursul acesta a constituit în primul rând o nouă și strălucită afirmare a reprezentanților Uniunii Sovietice, care, deși nu au vechi state de serviciu în acest sport, au dominat două din cele patru probe. Victoria netă a Aleksandrei Zabelina la floretă și mai cu seamă surprinzătorul și excelentul finisaj al lui Valentin Cernikov — învingător în proba de spadă — au impresionat și entuziasmat.

Intrecerea „speranțelor” mondiale din acest sport a cunoscut multe momente de intensitate dramatică și de luptă epuizantă, împlinite și cu câteva rezultate neașteptate. Surprinzătoare — dar pe deplin meritată — a fost victoria lui Jean Link (Luxemburg) la floretă, care a răsturnat astfel aproape toate pronosticurile. La sabie, conform așteptărilor, a câștigat maghiarul Zoltan Horvath.

În încheiere, câteva cuvinte despre reprezentanții noștri. În pofda pronosticurilor și diverselor comentarii dinaintea concursului — noi ne-am remarcat în această competiție în special prin ... organizare.

Merită totuși amintit locul III ocupat de Tânase Mureșanu la floretă, reușita evoluție a Valeriei Luttman (floretă) ca și promițătoarea comportare a lui Adalbert Gurath II, care, la mai puțin de 16 ani, a reușit să ajungă în finala unui concurs de talia „Criteriului mondial”.

De la Olga Orban așteptăm mai mult. La startul nesatisfăcător și comportarea slabă din sferturi de finală, s-a adăugat o evoluție nesigură, emoțivă în ultima etapă a probei.

De la stînga: în căruț, cei mai tineri concurenți: Abati Giovanni (Italia), Luttman Valeria (R.P.R.) și Gurath Adalbert II (R.P.R.).

Deasupra: Jeanneau (Franța) și Mureșanu (R.P.R.).

Apoi, campioni: Jean Link (Luxemburg), Zabelina (U.R.S.S.), Cernikov (U.R.S.S.), Zoltan Horvath (R.P.U.), urmați de Bortolotti (Italia) și Achkar Fathy (Republica Arabă Unită).

Văzuți de Neagu RĂDULESCU

În actualitate O INTERESANTĂ UVERTURĂ

Vă mai amintiți, desigur, de articolul apărut în pagina noastră de sport, intitulat „Ce fac boxerii frunțași?”. Cu acele prilej, criticăm starea de inactivitate în care se aflau pugiliștii de frunte, în pragul apropiatelor campionate. De această situație s-a sesizat și Federația Română de Box, organizând opt gale amicale, în cadrul cărora au evoluat aproape o sută de boxeri din Capitală și principalele centre din țară. Intervenția Federației a fost binevenită, întrucât în perioada de constituire a cluburilor, cu greu ar fi reușit altcineva să asigure organizarea unor gale de amploarea celor pe care le-am urmărit.

Cu reuniunea de marți, șirul galelor amicale s-a încheiat și lucrul acesta ne permite să facem un mic bilanț. Mai întâi, se cuvine să remarcăm succesul de public. Într-adevăr, aproape toate cele opt reuniuni s-au desfășurat cu „casa închiisă”.

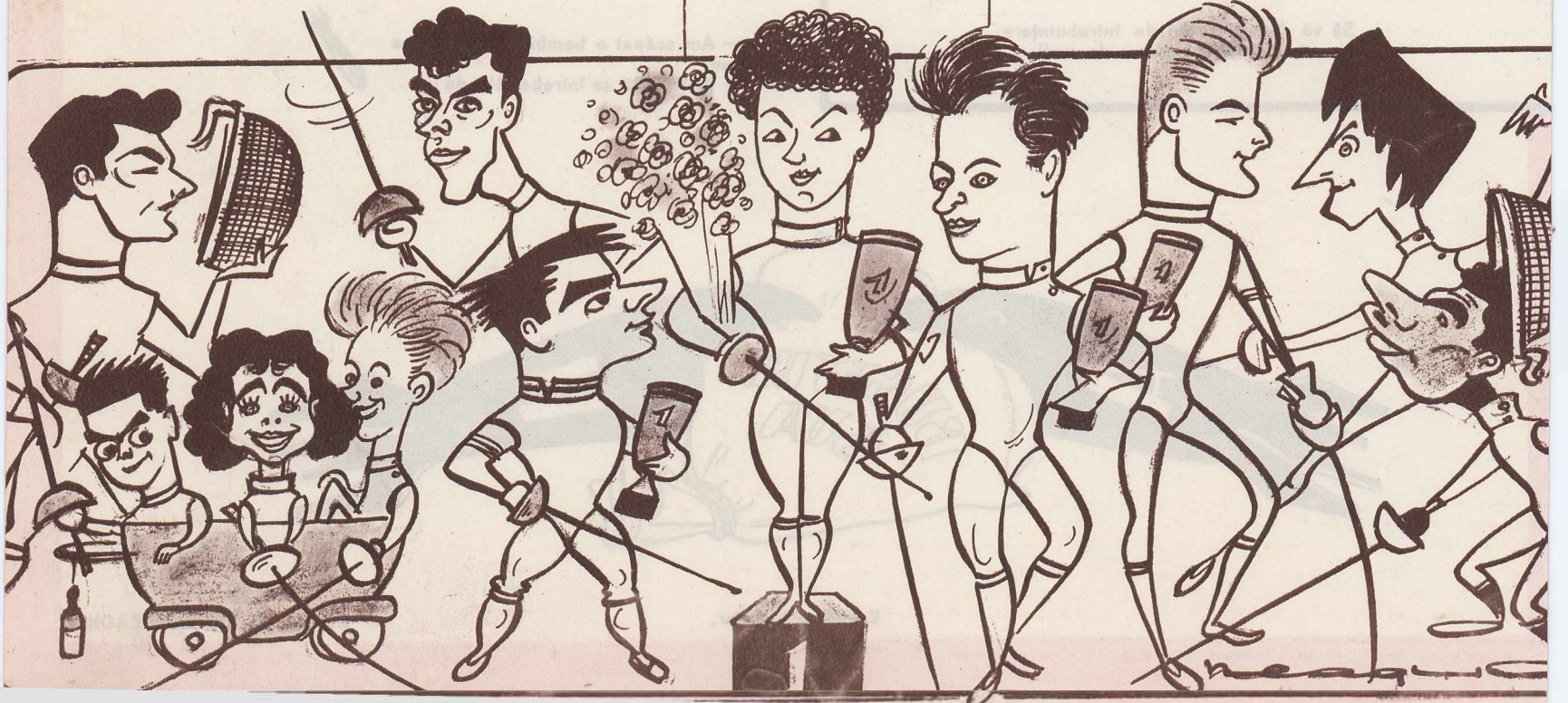
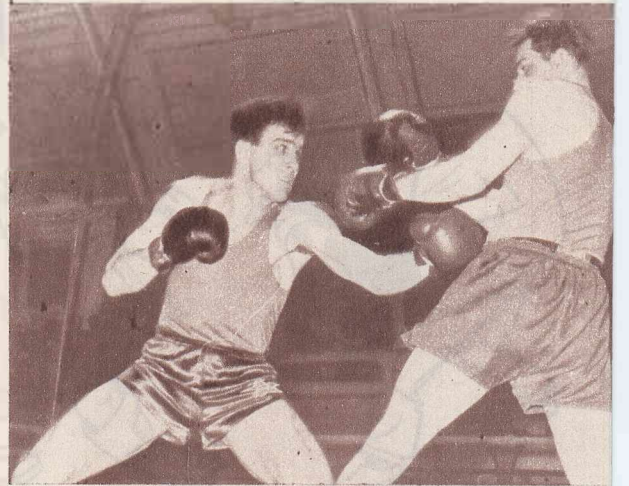
Deși unele din aceste reuniuni au fost lipsite de nume proeminente, totuși programele lor au fost în general interesante. E suficient să amintim astfel de pasionatele meciuri: Mihalic-Cișmaș, Andrei Olteanu-Georgică Popa, C. Dumitrescu-C. Gherasim și Stroe Trifan-N. Linca, pentru a vă convinge de acest lucru. Galele amicale au scos în relief pregătirea și forma bună a multora dintre frunțașii boxului nostru și în special a lui Mircea Dobrescu, Constantin Dumitrescu, Mihai Stolan, Gheorghe Negrea și Dumitru Ciobotaru (în accentuată revenire). Alături de ei, ne-au impresionat prin combativitate și mult talent elemente tinere ca Andrei Olteanu, Petre Zăinescu, Stroe Trifan, Andrei Farkaș și Ion Bocianu.

Penultima gală a prilejuit o nouă afirmare a lui Venel Stolanovici, care l-a întrecut de o manieră categorică pe Emil Cișmaș, dovedind inepuizabile resurse, o bună tehnică și o impresionantă combativitate.

Tot cu prilejul acestor reuniuni, am putut constata, însă, că sînt și boxeri frunțași care nu s-au pus încă la punct cu antrenamentele, care mai au încă serioase lacune în pregătirea lor. E vorba astfel de Emil Cișmaș, de Constantin Gheorghiu și, în mai mică măsură, de Nicolae Mindreanu.

Cele opt gale amicale de box au constituit o veritabilă uvertură la pasionatele întreceri care se anunță: faza de zonă (17-21 aprilie) și faza finală a campionatelor republicane individuale (5-11 mai, la București). Atunci vom putea aprecia în ce măsură boxerii care s-au afirmat în reuniunile amicale confirmă așteptările și se situează în fruntea celorlalți protagoniști ai luptei pentru titlu.

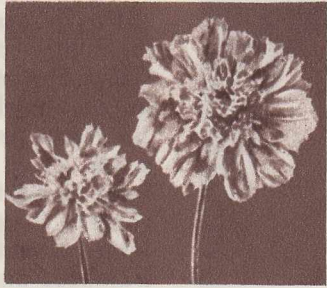
Campionul european Gheorghe Negrea a dovedit din nou în întîlnirea cu Petre Zaharia, calitățile sale pugilistice.

ÎN JURUL GLOBULUI

EMEI-DIRIJOR sint puține nume. Una dintre ele este și a Rode-Gidjavadze, care are sebitul merit de a fi dat nevărate concerte pe front, în pui Marelui Război pentru rarea Patriei. Iată-o, la puu, în timpul unui concert fonic la Moscova.

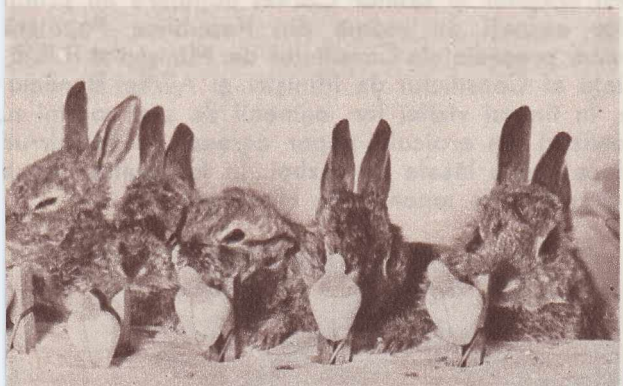
PE CARE O PREFERAȚI? Radiațiunile radioactive au unor influențe cu totul neașteptate asupra plantelor, determinând un proces de dezvoltare anormal. Iată, spre exemplu, fotografia noastră, care înfățișează două exemplare ale aceleiași flori: cea din stînga reprezintă forma maximă de dezvoltare în natură; cea din dreapta, mult mai frumoasă și mai mare, a ajuns la asemenea dezvoltare, prin expunerea, în laborator, la radiații radioactive.

UN OMAGIU POSTUM adus memoriei celebrului dirijor Arturo Toscanini, de la a cărui moarte s-a împlinit un an, este acest bust, așezat în holul Operei Scala din Milano. Lucrarea a fost executată de sculptorul Wildt.

ERBARE TRADIȚIONALĂ. În secolul al XVII-lea, pe teritoriul ariei de azi au avut loc dese incursiuni turcești. Se povestește că, în timpul unei astfel de năvăliri, locuitorii orașului Mohács, văzându-și fețele cu măști înfloritoare și făcînd niște zgomote terifiante, i-au înspăimîntat pe dușmani, care s-au retras în grabă. În amintirea acestui eveniment, la Mohács are loc în fiecare an o serbare tradițională, în cursul căreia locuitorii defilează pe străzile orașului, costumați în același fel ca în urmă cu trei secole.

UN PENTRU... IEPURI. J. Deschamps, din Hellingly (Anglia) a găsit la domiciliul său un mic „bar”, în care hrănește cinci iepuri, cu ajutorul unor originale biberoane. Pentru proprietarul lor, se va deschide însă în curînd o nouă și complicată problemă: înfărcatul iepurașilor!

2 MILIOANE DE VICTIME PE AN. În țările înnapoiate, aproape 2 milioane de oameni — între care foarte mulți copii — cad victimă malariei, în fiecare an, din pricina lipsei de asistență medicală. În Camerun, puțini medici indigeni, adevărați apostoli, duc o grea luptă pentru salvarea de la moarte a copiilor bolnavi. Iată, în fotografia noastră, în ce condiții este silit un asemenea medic să consulte și să trateze copiii.

↑ A CLOCIT UN OU DE STÂNCĂ. Cetățeanul englez Brian Wilson a avut năstrușnica idee de... a cloci la subsuoară un ou de stăncuță. Operația a avut succes și Brian Wilson a... „născut” stăncuța pe care a botezat-o Jacqueline.

SCUTER AMFIBIU. Construit în cea mai mare parte din material plastic, el este acționat de un motor de 50 cmc și atinge o viteză de 12 km pe oră. Atenție mărită însă la viraje: scuterul amfibiu prilejuiește foarte ușor o... baie gratuită.

GONG!

PUBLICUL APLAUDĂ...

- pregătirile pe care le face Teatrul Pușkin din Moscova pentru a prezenta o piesă inspirată din viața poetului al cărui glorios nume îl poartă. Intitulată „Amurgul poetului”, piesa se datorește dramaturgului V. Soloviov și prezintă ultimii ani ai zburcinatei vieți a lui Pușkin.
- cea mai nouă lucrare dramatică a cunoscutului scriitor german Arnold Zweig, „Jocul sergentului Grișă”, pe care a prezentat-o în premieră Teatrul Tinerei Gărzi din orașul Halle (R.D.G.).
- invitarea la Paris, în cadrul stagiunii 1958 a Teatrului Național, a marilor actori englezi Edith Evans și John Gielgus, care vor da un ciclu de reprezentații cu unele piese de Shakespeare.
- montarea unei piese noi de Leonid Leonov la Teatrul Armatei din Praga. E vorba de „Vifornița”, care se joacă pentru prima dată în Cehoslovacia.
- debutul ca regizor la Teatrul Academic de Artă din Moscova (MHAT) al tânărului și talentatului B. Monjukov, care a pus în scenă piesa „Drumul prin Sokolniki” de V. Rasdolski.
- fixarea spectacolului inaugural al Festivalului Irlandez, care va începe în mai la Dublin. El va consta în premiera nouă piese a veteranului dramaturgului irlandez, Sean O'Casey, „Tobeale lui taica Ned”.

PUBLICUL CRITICĂ...

- spectacolul realizat de Rolf Kutschera pe scena Teatrului Municipal din Stuttgart cu piesa lui Noel Coward „Nudul cu vioară”. Regizorul sconta să atragă publicul prin distribuția a două foste vedete ale filmului: Gustav Fröhlich și Lil Dagover. Încercare care, însă, n-a dat rezultate...
- apariția pe scena Teatrului Național din Sofia a uneia din lucrările prea puțin valoroase ale lui Wilde, „Duceasa de Padova”. Critica este justificată, cu toate că regia lui Filip Filipov și interpretarea au reușit să salveze în parte deficiențele piesei.
- simbolurile forțate și tonul deprimant al spectacolului prezentat de actorii Burgtheater-ului vienez, cu piesa „Alkestiada” a americanului Thornton Wilder. Transpunerea temei lui Euripide nu găsește, în interpretarea regizorului Ernst Lothar, nici unul din sensurile majore, adînc umane, ale lucrării.
- apariția marelui actor de dramă vestgerman Werner Krauss pe scena teatrului vienez Raimundtheater, într-un rol buf din opera „Prințesa circului”.

REDACȚIA : București, Piața Scintei. Căsuța Poștală 5507 of. 33, Tel. 7.60.10 Int. 1744. ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad Mușatescu și Dan Btrădeanu. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scintei „I. V. Stalin”.

PRIETENIE VEȘNICĂ!

Vizita făcută în R. P. Chineză de către delegația guvernamentală a R. P. R., condusă de tovarășul Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R., a luat sfârșit. Rodul cel mai bogat al acestei vizite, ca și al convorbirilor purtate între conducătorii de stat români și chinezi, îl constituie hotărârea de a întări și mai mult pe viitor prietenia frățească dintre cele două popoare și de a intensifica colaborarea multilaterală dintre cele două țări. Fotografiiile de față redau două momente din timpul vizitei delegației guvernamentale a R.P.R. în R. P. Chineză.

Întâlnirea dintre tovarășul Mao Tze-dun și tovarășul Chivu Stoica, la Uhan.

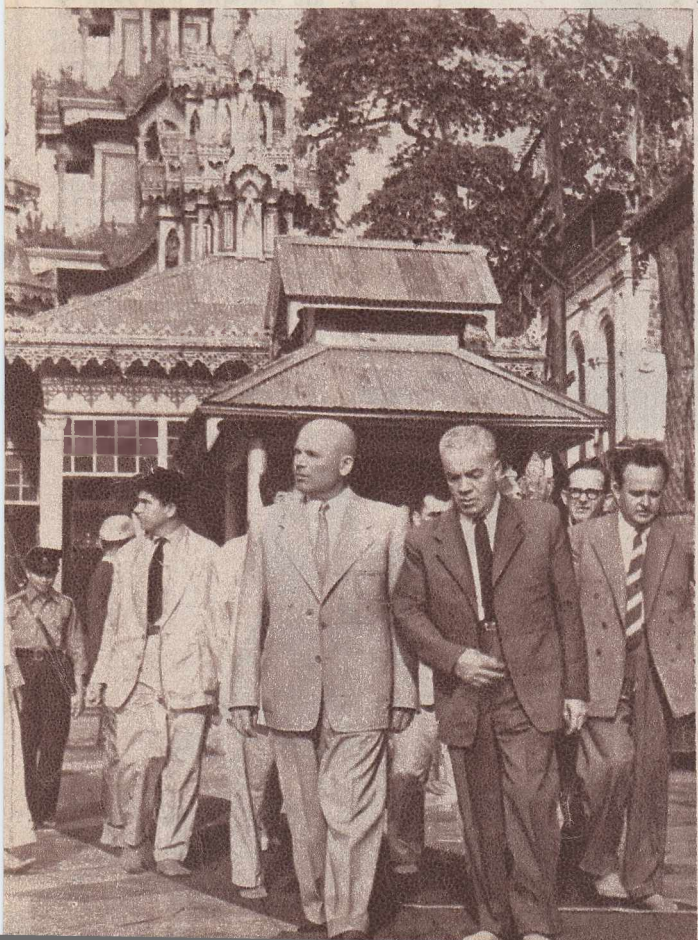
Aspect din timpul primirii oaspeților români de către tovarășii Ciu De și Liu Șao-ți. →

Foto: HSINHUA-Pekin

LA RANGOON

În zilele vizitei în Birmania. Tovarășii Chivu Stoica, Emil Bodnăraș și Avram Bunaciu, la vestita pagodă „Shwe Dagon” din Rangoon.

Foto: KEYSTONE

ÎN COREEA POPULARĂ

În aceste zile, locuitorii orașelor și satelor Coreei populare au primit cu dragoste în mijlocul lor oaspeți de seamă din Republica Populară Română—tovarășii Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R., Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, și Avram Bunaciu ministrul Afacerilor Externe. În timpul vizitei lor, oamenii de stat români au putut admira minunatele realizări ale eroicului popor coreean, care într-un timp scurt a reușit să vindece rănila lăuate de război. În fotografie: noua clădire a clubului fabricii de nitrat de amoniu din Hungnam.

